

Hofors Kommun

Delårsrapport 2024

Hofors kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
2 Förvaltningsberättelse	4
2.1 Översikt över verksamhetens utveckling	4
2.2 Den kommunala koncernen	5
2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
2.4 Händelser av väsentlig betydelse	9
2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	10
2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	12
2.7 Balanskravsresultat	21
2.8 Väsentliga personalförhållanden	23
2.9 Förväntad utveckling	26
3 Finansiella rapporter	27
3.1 Resultaträkning	27
3.2 Balansräkning	28
4 Noter	29
5 Driftredovisning	41
6 Investeringsredovisning	44
7 Ordlista	46

Bilagor

Bilaga 1: Hyrda objekt av Hoforshus per 202405

1 Inledning

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Tänkte börja med att beröra delårsrapporten på ett globalt sätt som antingen vi vill eller inte präglar och påverkar oss på olika vis. Rysslands angrepp på Ukraina fortsätter i oförminskad styrka. Trots världssamfundets gemensamma kraft att hjälpa och försöka avstyra fortsätter kriget och där civila och då framför allt kvinnor, barn och äldre lider mest. Detta är ju inte "bara" ett krig i öst utan påverkar oss speciellt i Sverige och Finland med tanke på att vi nu också är en del av NATO. På ett uttalat sätt ifrån Ryssland har vi nu en annan hotbild på oss, men också möjligheten till hjälp och samarbete. Vi jobbar vidare med att förstärka civilförsvaret i kommun på olika sätt. Ovanligt, tråkigt, men helt nödvändigt.

Nationellt sjunker både boende- och levnadskostnaderna sakta vilket är glädjande. Industriproduktionen spås öka något i prognoserna vilket vi får hoppas slår in. Ovako brottas nu med tunna orderböcker så vi får hoppas att det också vänder i faktiska affärer. I övrigt så präglas nyhetssändningarna med nya skjutningar i stort sett i hela landet. Det har vi även fått känna av i våra grannkommuner. En utveckling som det jobbas med och hoppas vi kan se en snar minskning på detta "elände" som skördar unga liv.

Lokalt vill jag börja på den politiska arenan och tala om att vi har ett nytt styre i Hofors kommun. Vi hälsar med glädje in Kristdemokraterna som kommer att bidra till majoriteten tillsammans med Vänsterpartiet, Liberalerna och Socialdemokraterna. Det känns jättebra att jobba framåt med tillit och trygghet i ambitionen att göra Hofors bättre. Vi har många viktiga beslut framåt gällande samhällsutveckling, öka tryggheten och jobba ekonomiskt och långsiktigt.

Översiktsplanen (ÖP) är nu antagen och beslutad, ett jättejobb som gjorts under flera år och kommer att vara ett viktigt dokument framåt för att utforma samhället, kunna bidra till etableringar samt utveckla boenden som en del i Hofors samhällsbygge. Vi måste dock jobba vidare med detaljplaner för att få allt på plats och här avsätter vi medel i kommande budget för att kunna förverkliga detta.

Vi har också antagit en ny budgetmodell, som kallas prislappsmodellen. Den kommer att öka transparensen och utgå ifrån genomsnittskostnaden i Sverige med tillägg utifrån Hofors förutsättningar och struktur.

Glädjande är att byggnationen av nya äldreboendet kommit igång och går enligt plan.

I Torsåker är byggnationen av nya trygghetsboendet klart och invigs i slutet av september i år. Avslutningsvis vill jag TACKA alla medarbetare som gör ett bra jobb i verksamheterna.

Jag vill också tacka alla våra ideella krafter som berikar vårt samhälle och till näringslivet, både lokalt, nationellt och internationellt som är navet i ett fungerande samhälle. Så handla lokalt.

Tomas Isaksson (S) Kommunstyrelsens ordförande.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen

	Delår 2024	2023	2022	2021	2020
Befolkning	9 355	9 374	9 470	9 578	9 570
Varav 0 år	43	70	73	86	86
Varav 1–5 år	439	450	467	499	510
Varav 6–15 år	994	1 011	1 031	1 052	1 018
Varav 16–19 år	404	404	391	361	374
Varav 20–65 år	4 980	4 993	5 099	5 205	5 197
Varav 66–79 år	1 756	1 767	1 747	1 743	1 754
Varav 80 år och äldre	739	679	662	632	631
Personalförhållanden					
Antal anställda, tillsvidare	871	860	897	908	890
Personalkostnader, mnkr	379,5	551,8	522,0	550,7	509,6
Ekonomiska mätetal					
Skattesats, kr	34,37	34,37	34,37	34,37	34,37
Varav kommunen, kr	22,86	22,86	22,86	22,86	22,86
Nämndernas budgetavvikelse, mnkr	-33,5	-35,3	-24,4	-36,9	0,7
Kommunstyrelse	-2,8	-17,3	-11,7	-11,5	-2,8
Barn- och utbildningsnämnd	3,9	-3,6	3,1	-11,5	2,8
Socialnämnd	-34,6	-14,4	-15,2	-13,9	0,7
Soliditet					
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser, %	-5,6	5,3	8,4	1,4	-0,8
Soliditet exkl. pensionsförpliktelser, %	26,6	37,2	40	37,4	39,9

Tabell 1. Helårsdata 2020–2023. För 2024 redovisas delårsdata.

Definition nyckeltal

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som visar hur stor andel av företagets totala tillgångar som finansierats med hjälp av eget kapital. Soliditeten anger företagets stabilitet eller förmåga att motstå förluster och överleva på längre sikt. Soliditet är ett av flera nyckeltal som tillsammans kan användas för att avgöra långsiktig ekonomisk ställning.

Befolkningsutveckling

Befolkningen minskar över perioden, störst negativ förändring sker åren 2021–2022 då befolkningen minskade med cirka 1 % över jämförelseperioderna. Under åren 2023 och 2024 är den relativa befolkningsförändringen stabil men alltjämt negativ då befolkningen minskar med cirka 0,5%. Under 2024 minskar alla åldersgrupper utom de äldsta. Befolkningen minskar mellan 4,4% (nyfödda) och 0,4% (66–79-åringar) samtidigt som invånare som är 80 år eller äldre ökar med 4,7%.

Personalförhållanden

Personalomsättningen har minskat mot tidigare år och antalet uppsägningar med egen är begäran är lägre än tidigare år vilket återigen är positiva siffror då det kan ses som att medarbetarna i högre grad väljer att stanna och arbeta i Hofors kommun.

Hofors kommun arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare på flera punkter, vilket beskrivs i kommunens kompetensförsörjningsstrategi. Det krävs för att ha en hållbar personalomsättning.

Ekonomiska mätetal och soliditet

Skattesatsen är oförändrad över jämförelseperioden.

Nämnderna redovisar en negativ budgetavvikelse vilket får stor inverkan på årets resultat och därigenom ligger bakom den sjunkande soliditeten. Inkluderat ansvarsförbindelsen (pensionsskuld utanför balansräkningen) så är soliditeten negativ.

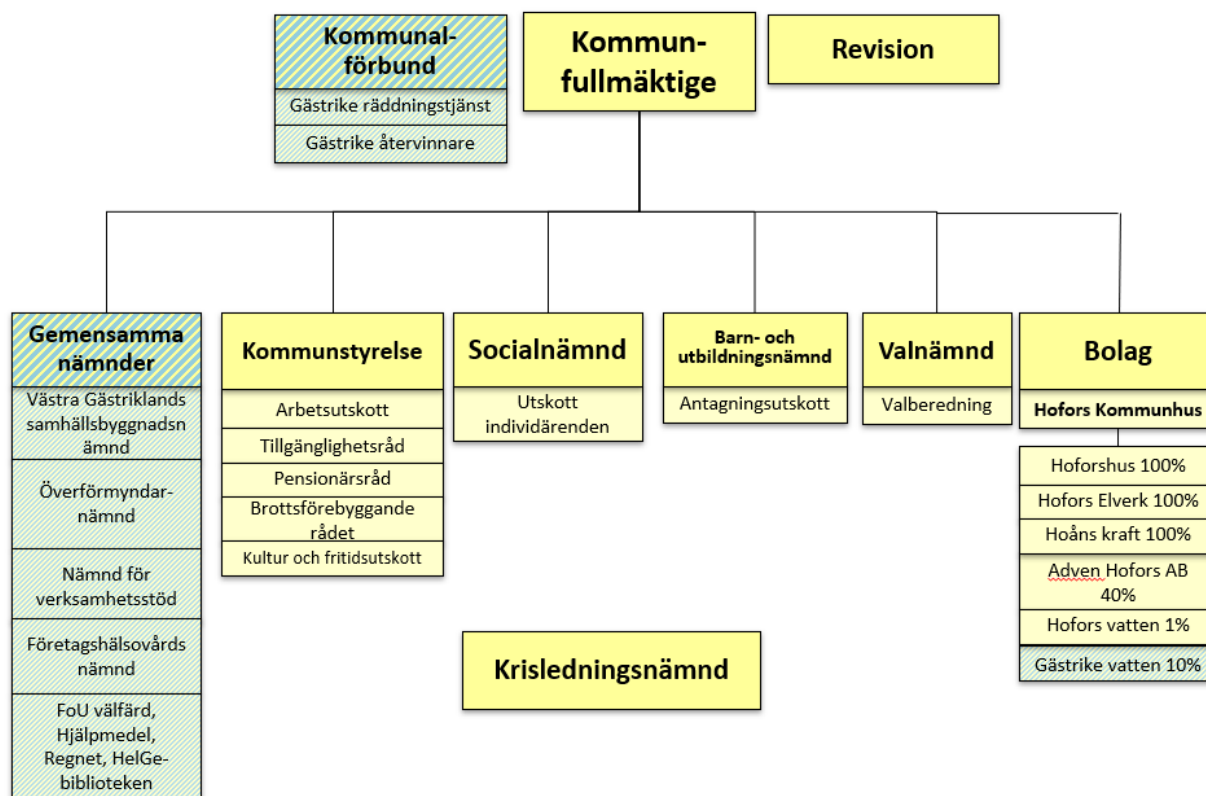
2.2 Den kommunala koncernen

Kommunens högsta beslutande organ är Kommunfullmäktige. Fullmäktiges ledamöter väljs av medborgarna i kommunalvalet som sker samtidigt med riksdags- och landstingsvalen vart 4:e år. Platserna i kommunfullmäktige, mandaten, fördelas proportionellt efter antalet röster som varje politiskt parti får i kommunalvalet.

Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i kommunens nämnder, styrelser och bolagsstyrelser samt revisorer och revisionsersättare.

Kommunstyrelsen bereder de ärenden som ska avgöras av kommunfullmäktige. Besluten ska därefter verkställas av kommunens nämnder och styrelser.

Den politiska organisationen i Hofors består av tre egna nämnder, kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden. Kommunen ingår i flertalet gemensamma nämnder där man samarbetar med närliggande kommuner samt region Gävleborg.

Enligt kommunallagen ska det i en kommun finnas kommunfullmäktige, kommunstyrelse, revisorer,

valnämnd, myndighetsnämnd samt överförmyndare. Därutöver får kommunen välja hur verksamheten ska organiseras.

Organisationen i Hofors kommun bygger på en tydlig rollfördelning mellan politiker och verksamheter. Nämnderna har budgetansvar inom sitt verksamhetsområde och får tjänstemannastöd av respektive verksamhet.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige mellan 2023–2026

Parti	Mandat
Arbetspartiet - Socialdemokraterna	10
Sverigedemokraterna	5
Moderaterna	4
Hoforspartiet	4
Vänsterpartiet	3
Liberalerna	2
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Summa	31

Nämnder, ordförande och ansvarig tjänsteman

Nämnd	Ordförande	Ansvarig tjänsteman
Kommunfullmäktige	Mari Rasjö	Annelie Johansson
Kommunstyrelsen	Tomas Isaksson	Annelie Johansson
Barn- och utbildningsnämnden	Linda-Marie Antilla	Ylva Appelgren
Socialnämnden	Tomas Fröjd	Cissi Hedwall

Bolag	Styrelseordförande	Verkställande direktör
Hoforshus	Kenneth Axling	Christian Rickardsson
Hofors elverk	Jakob Staland	Christian Rickardsson
Adven Hofors	Anders Ericsson	Erik Gynt
Hofors vatten	Torbjörn Jansson	Lena Blad

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Omvärlden har de senaste åren präglats av osäkerhet och orolighet. Det gäller till exempel pandemiåren, Rysslands anfallskrig mot Ukraina samt oroligheter i mellanöstern. De två förstnämnda har haft särskild påverkan på kommunsektorns verksamhet och ekonomi med påfrestningar och påverkan på möjligheter att genomföra verksamheten och därefter genom en inflationsutveckling som accelererat utvecklingen av verksamhetens nettokostnader.

Den makroekonomiska utvecklingen de senaste åren har lett till att år 2024 är andra året i rad då kommunsektorn påverkas av reallt urholkade skatteintäkter. I år ökar skatteunderlaget långsammare än

normalt samtidigt som sektorn fortsätter påverkas av höga kostnadsökningar främst från pensionskostnaderna. Det sammantagna resultatet i kommunsektorn beräknas av SKR bli -14 miljarder kronor 2024. Även om kommunerna som helhet hade överskott år 2023 så hade 69 kommuner underskott. Det finns ett samband mellan kommunstorlek och resultat där många kommuner med färre än 10 000 invånare hade underskott medan endast ett fåtal större kommuner hade underskott. Ingen kommun med fler än 40 000 invånare har haft underskott fler än två av de senaste tio åren. De senaste åren har det också varit vanligare att kommuner med högre skattesats haft negativa resultat. Utjämningskommittén presenterade i juli 2024 utredningen Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50). Kommitténs uppdrag har varit att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar. Hofors kommun kommer under sensommaren att lämna remissvar på utredningens betänkande.

I år dämpas inflationen i flertalet av världens ekonomier och stabiliseras nära inflationsmålen, vilket får flera centralbanker att sänka styrräntorna. Under 2024 har Sveriges riksbank sänkt styrräntan i flera steg och om inflationsutsikterna står sig kan räntan sänkas ytterligare under hösten 2024. Lägre inflation och ränta gynnar tillväxten vilket kan få positiv påverkan på både skatteintäkter och kostnader inom kommunal sektor. Det gäller särskilt pensionskostnaderna som de senaste åren varit historiskt höga just på grund av inflationen och dess effekt på värdesäkring av pensioner. Konjunkturinstitutet (KI) beskriver ekonomin i termer av fortsatt lågkonjunktur under andra kvartalet 2024, enligt SCB:s BNP-indikator minskade BNP det andra kvartalet i år (KI, juli 2024). Lägre inflation och återhämtande reallöner bidrar enligt KI emellertid till ökad framtidsoptimism. Konjunkturen bedöms börja återhämta sig senare i år och arbetslösheten förväntas vända nedåt. Lågkonjunkturen på arbetsmarknaden förväntas dock bestå i på nästa år och arbetslösheten uppgår då i genomsnitt till 8,2 procent. Osäkerheten om styrkan i den förväntade återhämtningen är stor, inte minst med tanke på att den till stor del vilar på att hushållens och företagens optimistiska förväntningar realiserar.

Lägre inflation och ränteläge bidrar till ljusningar för kommunal sektor. SKR bedömer att det gör att efterfrågan gynnas, men att stimulansen blir liten jämfört med föregående års åtstramningar. De högre prisnivåerna ligger kvar och det tar tid innan räntesänkningarna ger full effekt i ekonomin. Därtill kommer betydande investeringsbehov för sektorn, både avseende åldrande infrastruktur men också utvecklings- och omställningsbehov. Stigande reallöner (och marknadens förväntningar i nästkommande lönerörelse) kan verka för att stärka skatteunderlaget - samtidigt som det reala skatteunderlaget riskerar att påverkas i omvänd riktning. Därtill råder alltså lågkonjunktur på arbetsmarknaden. Sverige har samtidigt fortsatt starka offentliga finanser. Den konsoliderade bruttoskulden (Maastrichtskulden) förväntas visserligen öka något (33,9% 2024), men den förblir lägre än skuldankaret på 35 procent av BNP.

Sammantaget syns förbättringar i makroekonomisk utveckling jämfört med de senaste åren men osäkerhet och ekonomisk utmaning för kommunal sektor kvarstår. Även om resultaten i sektorn kommer att stärkas från och med 2025 så förväntas låneskulden öka på grund av stora investeringsbehov. En lägre befolkningstillväxt, där antalet barn och unga minskar rejält, förväntas också att sätta sin prägel på sektorn.

Befolkningsutveckling

De förväntade befolkningsförändringarna i landet de kommande tio åren förväntas få stora effekter. De flesta kommuner är vana vid att befolkningen ökar, men redan under pandemin märktes en svagare befolkningsutveckling, som många räknade med var tillfällig. Jämfört med den befolknings-framskrivning som SCB gjorde 2023 är befolkningstillväxten i årets prognos mer än halverad de närmaste tio åren. Vid 2023 års slut visade det sig att fertiliteten blev den lägsta sedan den började mätas i Sverige 1749. Det, kombinerat med relativt låg invandring och att Skatteverket rensat i sina register gjorde att 193 av Sveriges kommuner minskade sitt invånarantal 2023. Antalet barn och unga beräknas minska med 200 000 fram till 2033. Det innebär svagare utveckling av skatteintäkter samt mindre behov av bland annat förskola, skola och barnomsorg. Sammansättningen i demografin förändras då antalet personer över 80 år istället ökar. Förändringen innebär att resurser inom välfärden i Sverige behöver ställas om från verksamheter riktade mot de yngre till verksamheter riktade mot äldre.

I Hofors kommun märks redan nu den utveckling som beskrivs i prognosen för hela landet. Befolkningen

har minskat de senaste fem åren, störst negativ förändring under perioden sker åren 2021–2022 då befolkningen minskade med cirka 1 %. Under åren 2023 och 2024 är den relativa befolkningsförändringen stabil men alltså negativ då befolkningen minskar med cirka 0,5%. Under 2024 minskar alla åldersgrupper utom de äldsta. Befolkningen minskar mellan 4,4% (nyfödda) och 0,4% (66–79 åringar) samtidigt som invånare som är 80 år eller äldre ökar med 4,7%.

Befolkningen i kommunen i julimånad 2024 var 9 355 personer (9 374, årsredovisning 2023). Under perioden januari till juli föddes 42 barn och 80 personer avled vilket innebär ett negativt födelsenetto om 38 invånare, en utveckling som ligger i linje med utvecklingen under samma period föregående år. Samtidigt så är inflyttningen något högre än utflyttningen, 244 inflyttande och 223 utflyttande ger ett positivt flyttande-netto om 21 personer.

Näringsliv

Hofors kommun har som mål att arbeta med att skapa förutsättningar för att stärka och bredda de företag som finns i kommunen så att de kan expandera. Kommunen skall även verka för att bidra till nyetableringar på orten.

Entré Hofors, som är en ekonomisk förening, ansvarar för näringslivsfrågor på uppdrag av Hofors kommun.

De senaste åren har inneburit tuffa omställningar för våra företag med, bland annat, pandemi och höga el- och bränslekostnader.

Konkurserna ökar i Sverige, men trots en tuff tid går det bra för företagen i Hofors kommun. Det märks inte minst i SYNAs undersökning som presenterar kreditupplysningar och marknadsinformation. 2023 utsågs Hofors kommun som den bästa näringslivskommunen i Gävleborgs län. 2022 hamnade man på en andraplacering i länet och 2021 låg man i topp.

Mellan åren 2014 och 2019 ökade Hofors i Svenskt Näringslivs ranking som mäter företagsklimatet. Efter de åren har man dock sjunkit. Framför allt får man sämre betyg då det gäller relationer mellan kommunens tjänstemän och företag. Ett led i att förbättra relationerna är de återkommande företagsbesök som kommunledningen gör.

Ett arbete med att ta fram en ny näringslivsstrategi pågår och den är väl förankrad i Hofors kommuns strategier.

Små och medelstora företag skapar fler arbetstillfällen varje år. Företagen efterfrågar relevant kompetens och anställer trots lågkonjunktur.

Intresset för vätgas har satt Hofors på världskartan då man i september 2023 invigde Sveriges största anläggning för produktion av vätgas och med den nya anläggningen blir de först i världen med att värma stål med vätgas inför valsning.

Byggnad och bostadsmarknad

Hoforshus har färdigställt två stycken senior- och trygghetsboenden i Hofors kommun, ena i Hofors på Centralgatan 13 med 24 lägenheter och den andra i Torsåker med 10 lägenheter. Med en vikande befolkningsutveckling ser Hoforshus ett ökande antal outhyrda lägenheter.

Hållbarhet

I augusti 2021 fattade Kommunfullmäktige beslut om att ge Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till en hållbarhetsstrategi som ska ersätta tidigare miljöprogram. Beslutet ska ses som att kommunen nu höjer ambitionen att utveckla inte bara miljöarbetet utan hållbarhetsarbetet i stort. Hållbarhetsstrategin ska utgå från Agenda 2030 och omfatta dimensionerna miljö, ekonomi och socialt. Arbetet med att ta fram en hållbarhetsstrategi återstartades under hösten 2022 och tanken var att det skulle fortsätta under 2023 men då arbetet med en ny vision stannade av och ingen tydlig koppling till Agenda 2030 har tagits så har inget övergripande arbete skett men i olika vardagssammanhang så sker samverkan utifrån ett hållbarhetsperspektiv med Hofors viktiga partners så som Hoforshus, VGS, Gästrike vatten med flera. Ett

utvecklingsarbete med syfte att ta fram ny övergripande strategidokumentation för kommunen pågår.

Hofors kommun arbetar tillsammans med Hofors Vatten för att ta fram en vattentjänstplan. Planen beräknas antas under hösten 2024 med syfte att tydliggöra hur vi planerar att förse alla i kommunen med vatten- och avloppstjänster för framtiden.

Ett antal åtgärder har gjorts för att minska kommunens elförbrukning. Den största enskilda åtgärden får anses vara stängning av ishallen under sommarmånaderna.

Pensionsförpliktelser

Kommunens totala pensionsskuld vid delår 2024 uppgår till 231,8 mnkr. Den förpliktelse som kommunen har att i framtiden betala ut pension redovisas på två olika sätt, enligt den så kallade "blandmodellen". De pensionsförpliktelser som har uppstått från och med 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen.

Avsättningen vid delårsrapporten uppgick till 93,5 mnkr, inklusive särskild löneskatt, vilket är en ökning med 16,9 mnkr (22%) mot föregående delårsrapportering. I denna post ingår pensionsförpliktelse för förtroendevalda. I takt med att denna del sedan utbetalas kommer ingen kostnad att belasta kommunen, eftersom kostnaden redan har redovisats vid tidpunkten för intjänandet.

De pensionsförpliktelser som har uppstått före 1998 har inte löpande redovisats som en kostnad i kommunen. Denna del uppgick vid delår till 138,3 mnkr, vilket är en ökning med 3,9 mnkr (3%) jämfört med delår 2023. Eftersom intjänandet av dessa pensionsrätter inte har kostnadsförts tidigare, innebär detta att 138,3 mnkr kommer att belasta kommunen i form av kostnader, i takt med att de betalas ut.

Pensionsförpliktelser, mnkr	2024	2023	2022
Pensionsförpliktelse i balansräkningen (avsättning)	93,5	76,6	61,6
Pensionsförpliktelse som ansvarsförbindelse	138,3	134,4	133
Summa pensionsförpliktelser (inkl. löneskatt)	231,8	211	194,6

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

I avsnittet sammanfattas ett urval av de väsentliga händelser som inträffat under 2024, fram till delårsrapportens upprättande.

Hofors kommuns Översiktsplan 2040 har antagits i kommunfullmäktige i april 2024 och vunnit laga kraft i maj 2024. Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som utgör kommunens avsiktsförklaring för hur den fysiska miljön ska användas, utvecklas och bevaras, på kort och lång sikt.

I juni månad var det val till Europaparlamentet. Förberedelserna och genomförandet gick i stort sett enligt plan och utan några väsentliga incidenter. Tyvärr blev valdeltagandet något lägre i jämförelse med förra Europaparlamentsvalet. Under förberedelserna framkom det ett behov av en delegationsordning för valnämnden, vilket arbetades fram och antogs.

Inom säkerhetsområdet har arbetet fortsatt präglats av det spända omvärldsläget. Kommunens beredskap stärks genom prioriteringar som att öka förmågan att hantera olika svåra situationer som exempelvis störda leveranser, elavbrott, cyberangrepp och störda kommunikationer. Under året har Sverige blivit fullvärdig medlem i Nato, en utveckling som kan komma att ställa fler och förändrade krav på kommunens verksamhet.

Uppföljningen av nämndernas och styrelsens arbete under 2023 gällande minoriteter har färdigställts. Under den första delen av 2024 har underlag för kartläggning gällande hur de nationella minoriteterna som bor i området vill samråda med kommunen tagits fram. Planeringen av årets Minoritetsvecka är också i full gång.

Inom utbildningsområdet sker förändringar i sammansättningen av barn och unga. Under 2024 har

barnantalet i förskolan i Hofors kommun fortsatt att minska. Minskningen under de senaste åren och fram till läsåret 2025 motsvarar 2 förskoleavdelningar. Under våren 2024 togs ett nämndbeslut att stänga förskolan Eken. Ett nytt nämndbeslut togs kort därefter och innebär att stängning av Eken pausades och skolchef fick i uppdrag att inkomma med en utökad/förnyad utredning, vilken skulle göras i dialog med Hofors hus. Elevantalet på lågstadiet och i förskoleklass i Torsåker har dock fortsatt att öka under 2024 och förväntas fortsätta öka under de kommande fem åren. Under 2024 har elevantalet minskat inom vuxenutbildningen. En av anledningarna är omvärldsläget och att människor just nu inte har möjlighet att börja studera utifrån sin enskilda ekonomi.

Under våren genomförde förskolans verksamhet en vårdnadshavarenkät, vilken inte genomförts på flera år. Svarsfrekvensen var något låg men utfallet indikerar ändå att verksamheten i hög grad uppfyller de uppsatta målen.

En organisationsförändring inom socialnämnden har förhandlats vilket innebär att det kommer att vara en socialchef och två områdeschefer, en för IFO och en för vård och omsorg. Rekrytering av områdeschefer har genomförts där nyanställda tillträder under hösten.

Arbetet med införande av den nya socialtjänstlagen har påbörjats. Statsbidrag har rekviderats och en projektledare har anställts. I nuläget fokuserar arbetet på att gå igenom förslaget till ny lag och sammanställa hur vi arbetar nu, vad den nya lagen säger och vad vi behöver göra för att leva upp till den nya lagen. Lagrådsremissen som kom före sommaren presenterar stora förändringar med fokus på förebyggande insatser, lättillgängliga insatser som i vissa fall ska erbjudas utan utredning och beslut. Detta kommer att innebära stora förändringar i arbetssätt och vilka insatser som erbjuds.

Uppförandet av det nya äldreboendet på Västerhöjden har tagit fart. Markberedning påbörjades i april och har pågått under sommaren. Bygget ligger någon vecka efter i tidsplanen men det förväntas inte påverka slutdatumet för inflyttning. Under markarbetet visade markprover att det fanns föroreningar i form av tungmetaller i marken (arsenik, bly och koppar). Detta medförde kostnader för sanering och längre transporter. I nuläget uppgår den ökade kostnaden för marksaneringen till drygt 13 miljoner kronor.

Under senare delen av sommaren upptäcktes en omfattande vattenläcka i dagcenter Galaxens lokaler. Delar av lokalerna har spärrats av på grund av vattenläckan. Hoforshus kommer att tillhandahålla en alternativ lokal för utegruppen under perioden som renovering pågår.

Ett nytt projekt "Trygg ung" kommer att startas upp under hösten. Målgruppen är unga personer, 16–29 år. Deltagarna kommer att få individuellt stöd där målsättningen bland annat är att hitta sysselsättning och bryta mönster. Högskolan i Gävle kommer att bedriva följeforskning gällande projektet. Ytterligare två projekt startas upp under hösten; "Arbetskompassen" och "IDIS". Målgrupp är personer som av olika anledningar står långt från arbetsmarknaden och målsättningen är att få fler i egen försörjning.

Massflyktsdirektivet gällande personer från Ukraina innebär att de får ett omedelbart skydd i Sverige och ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Tillståndet ger dem möjlighet att få hjälp med boende, rätt att arbeta, rätt att söka grundläggande vård, rätt till skolgång för barn och visst ekonomiskt bistånd. Detta innebär att dessa personer ska kommunplaceras och folkbokföras i kommunen. Integrationsenheten stöttar i det administrativa för dem som behöver det. För kommunen innebär direktivet att insatser som SFI, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsinsatser kommer att behövas

Projektet genomfart E16 har slutbesiktigats och kommer att slutföras under året. Kommunen tar då över driften för gång- och cykelvägar. Kommunen har garantiskötsel av träd och planteringar som sköts om av Trafikverkets entreprenör under de kommande två åren.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen

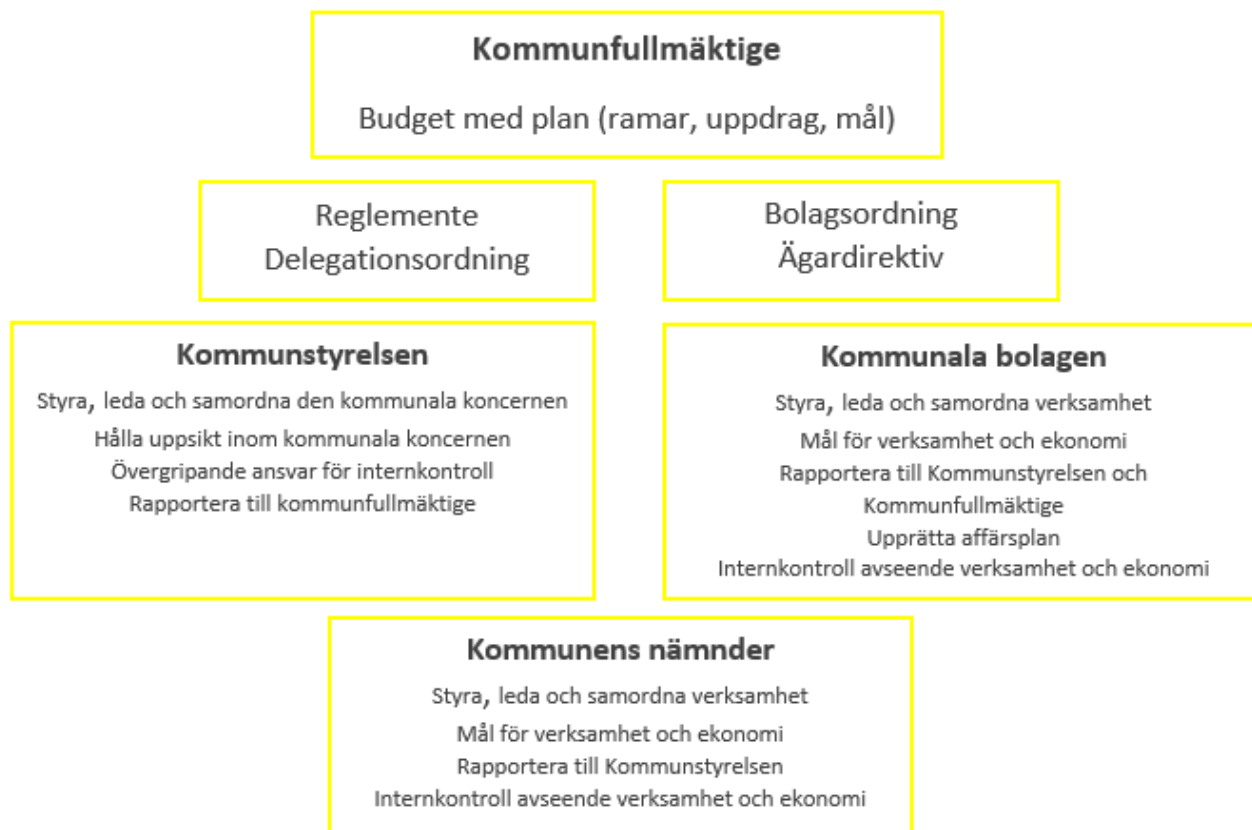
I Hofors kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, koncernbolaget (Hofors kommunhus AB), samt

kommunens nämnder och andra bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrning och uppföljning är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syfte att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs.

Ansvarsstruktur

Inom Hofors kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser: kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstemannaorganisation.

I bilden nedan illustreras struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunstyrelsen fastställer övergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs i budget och översiktsplan. Fullmäktige fastställer även reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv med mera, och tillsätter ledamöter i kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser. Fullmäktige godkänner delårsrapporter och årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation. *Kommunstyrelsen* har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper samordning av mål, riktlinjer direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, de kommunala bolagen samt kommunalförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikt och intern kontroll.

Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige. Styrelsen för Hofors kommunhus AB svarar för finansiell, skattemässig samt viss operativ samordning, mellan bolagen sinsemellan och mellan bolagen och kommunen. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och uppnås. Den kommunala koncernens tjänstemän ansvarar för att till se att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Hofors kommun utgår styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheten i den kommunala koncernen. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamhet uppnår dessa mål. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, samt om övergripande styrdokument. Styrdokument används för att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling, förhållningssätt och rättssäker hantering.

Processer för fastställande av mål, budgetering och uppföljning

En kommun är i grund och botten en komplex organisation att styra. Den påverkas av faktorer som statliga, regionala och kommunala mål, av omvärldsfaktorer som ständigt förändras, skiftande krav och behov hos kommunens medlemmar och faktorer som vi inte kan förutse i förväg. För att klara denna utmaning krävs en långsiktighet och en stor grad av flexibilitet i styrningen, med en tydlig riktning och ett stort friutrymme.

Grunden för Hofors kommuns prioriteringar ligger i, den av fullmäktige fastställda, framtidsstrategin. Denna gäller till år 2026, men behöver revideras för att bättre passa in i den förändrade verkligheten. Under 2024 har ett utvecklingsarbete initierats på området.

Utifrån strategin har kommunfullmäktige fastställt två fokusområden; en växande kommun och hållbar utveckling. Dessa två fokusområden har sedan brutits ned i olika kommunövergripande delmål. Dessa delmål ska realiseras i de olika nämnderna och styrelserna som i budgetprocessen sätter mål för sin egen verksamhet. Målen utvärderas minst tertiärvis utifrån olika former av mått. Utvärdering sker statistik, nyckeltal, kvalitativ bedömning eller andra former av utvärderingar.

Utvärderingen sammanställs i delårsrapport och årsredovisning.

Internkontroll

Intern kontroll är ett av flera sätt för Hofors kommun att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet. En tillfredsställande internkontroll innebär att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande övergripande mål uppnås:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner är tillfredsställande.

Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har upprättat internkontrollplaner som följs upp i respektive verksamhetsberättelse vid årets slut.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Resultat och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen.

Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Hofors kommunkoncern och Hofors kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för en god ekonomisk hushållning. Inom kommunkoncernen finns gemensamma prioriterade målområden för både för finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. För bolagen anges målsättningarna i ägardirektivet. Både för de helägda bolagen och för kommunen anges finansiella mål kopplat till resultat och soliditet. Bolagen kan utfärda ytterligare egna riktlinjer och mål för finansiell

planering. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker.

Resultat och prognos

Kommunen

Per sista augusti redovisar kommunen ett underskott på 39,3 mnkr. Prognosen vid årets slut är ett underskott på 32,9 mnkr vilket är en avvikelse om cirka 40 mnkr från budget.

Nämnderna och styrelsen redovisar tillsammans en helårsprognos om -49,2 mnkr som fördelas enligt nedan,

- Kommunstyrelsen -4,2 mnkr (drift)
- Barn- och utbildningsnämnden -9,1 mnkr
- Socialnämnden -35,9 mnkr

Skillnaden mellan kommunens helårsprognos och nämndernas driftprognos beror på högre intäkter från skatter och generella statsbidrag och något lägre pensionskostnader jämfört med budget.

För närmare analys av prognosen i respektive nämnd, se delårsrapportens avsnitt 5. Driftredovisning.

Helårsprognosen bygger på antaganden om ekonomisk utveckling för resterande del av året. I samband med upprättande av delårsrapporten har ekonomifunktionen bedömt osäkerheten i den ekonomiska prognosen. Osäkerheten i årets prognos är ett ekonomiskt resultat om +/- 10 mnkr för kommunen som helhet. Osäkerheten tillskrivs bland annat skatteutvecklingen, finansiella poster (utdelning och räntor), komplexitet i ärenden i socialnämnden, interkommunal ersättning, snöröjning samt oförutsedda poster.

Årets helårsprognos för kommunen som helhet indikerar att genomförda och planerade effektiviseringsåtgärder ännu inte är tillräckliga. Prognosen innebär en nettokostnadsutveckling om cirka 4,4%.

Nettokostnadsutveckling, kommunen

Verksamhetens nettokostnad är summan av verksamhetsnära intäkter och kostnader. Nettokostnaden beskriver alltså den del av verksamheten som ska finansieras av skatter och generella statsbidrag. En nettokostnadsutveckling som är högre än utvecklingen av skatter och generella statsbidrag innebär att kommunen har ekonomiskt underskott och därmed inte uppfyller kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Verksamhetens nettokostnad är till och med juli är cirka 8% (38 mnkr) högre jämfört med samma period föregående år. Summan av skatter och generella statsbidrag är samtidigt cirka 3,6 % (17 mnkr) högre. Det innebär att verksamhetens resursförbrukning ökar i snabbare takt än intäkterna.

Nettokostnadsutvecklingen tillskrivs både lägre verksamhetsintäkter och högre verksamhetskostnader, men det är särskilt kostnadsutvecklingen som ligger bakom nettokostnadsutvecklingen.

Kostnaderna ökar brett i organisation och över i huvudsak alla kostnadsslag, bruttokostnadsutvecklingen är cirka 6 % över åren 2023–2024. Till de större förändringarna över åren hör särskilt lönekostnader och köp av verksamhet (barn- och utbildning). Därtill finns jämförelsestörande post avseende sanering av mark i samband med uppförande av nytt äldreboende om ca 13 mnkr. Posten förväntas inte ingå i balanskravsresultatet vid årets slut och negativt resultat till följd av posten förväntas inte behöva återställas men posten får likväl påverkan på kostnadsutvecklingen och påverkar kommunens långsiktiga ekonomiska ställning genom det egna kapitalet.

Även rensat för den jämförelsestörande posten så är kostnadsutvecklingen inte långsiktigt hållbar. Exklusive saneringskostnader är nettokostnadsutvecklingen ackumulerat cirka 5%. Det kan jämföras med årets budget där nettokostnadsutvecklingen är strax under 0 %. Kostnadsutvecklingen ställer krav på effektiviseringsåtgärder i kommunens verksamheter, för att anpassa verksamhet i linje med den resursförbrukning som budgeten tillåter. Varje nämnd har i uppdrag att ta fram effektiviseringsåtgärder i syfte att nå ekonomi i balans.

I tabellen nedan redovisas nettokostnadsutvecklingen samt utvecklingen av skatter och generella statsbidrag samt det samband som krävs mellan de två i budget. Summan av skatter och generella statsbidrag utvecklas med knappt en procent i budget. Helårsprognosen är något högre - skatterna förväntas öka med cirka en procent 2024 jämfört med helåret 2023. Samtidigt indikerar prognosen att nettokostnaderna ökar i en högre takt.

	Utfall helår 2023	Budget 2024	Prognos 2024
Nettokostnad, tkr	712 838	706 384	744 100
Utveckling (jmf utfall 2023)		0,0 %	4,4 %
Skatter och generella bidrag, tkr	695 439	699 326	707 100
Utveckling (jmf utfall 2023)		0,6 %	1,1 %

Koncernbolagen

Koncernbolagen redovisar sammanlagt ett prognostiserat resultat om 24,8 mnkr, samt en total budgetavvikelse om -5,6 mnkr.

För det kommunalägda fastighetsbolaget Hoforshus AB är den ekonomiska situationen ansträngd med ökat antal outhyrda lägenheter, samt kraftigt ökade kostnader för fjärrvärme. Det betyder att fastighetsbolaget måste genomföra besparingsåtgärder inom andra områden såsom underhåll och personal. Vidare ser Hoforshus ett behov av nedskrivning av en fastighet, vilket bidrar till ett försämrat resultat för året. Det budgeterade resultatet är fastställt till 1,7 mnkr, medan prognostiserat resultat uppgår till -2,9 mnkr, detta innebär en budgetavvikelse om -4,6 mnkr.

För Hofors Elverk AB löper ekonomin enligt fastlagd budget med endast mindre avvikelser. Bolaget redovisar ett överskott för perioden med anledning av att ett stort investeringsprojekt har förskjutits något framåt i tiden och därmed lägre avskrivningskostnader. Helårsprognosen visar på en budget i balans då prognostiserat resultat är i linje med budgeterat resultat.

Hoåns Kraft AB redovisar ett prognostiserat resultat om 0,6 mnkr, vilket är i linje med det fastställda resultatet i budgeten för 2024. Bolaget noterar inga avvikelser.

Hofors Vatten AB redovisar ett prognostiserat resultat om -2,1 mnkr, prognosen för rörelseresultat före finansiella poster uppgår till 0,2 mnkr, vilket innebär att underskottet uppstår i finansposterna, närmare bestämt, de finansiella kostnaderna. Bolagets budgeterade resultat uppgår till -3,1 mnkr, vilket innebär en positiv avvikelse från budget med 1 mnkr.

Adven AB prognostiserar för 29,2 mnkr i rörelseresultat före räntor, skatt, nedskrivningar och avskrivningar. I budgeten är resultatet fastställt till 31,2 mnkr, vilket innebär att bolaget ser ut att avvika från budget med 2 mnkr. Avvikelsen beror till störst del på högre råvarukostnader än budgeterat.

Resultat i mnkr	Delår 2023	Budget 2024	Delår 2024	Prognos 2024
Kommun	-7,7	7,0	-39,3	-32,9

Resultat i mnkr. Koncernbolagen	Delår 2023	Budget 2024	Delår 2024	Prognos 2024
Hofors Kommunhus AB	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Hoforshus AB	3,1	1,7	-1,2	-2,9
Hofors Elverk AB	4,5	0,0	7,7	0,0
Hoåns Kraft AB	2,9	0,6	2,0	0,6
Hofors vatten AB	-0,5	-3,1	1,7	-2,1
Adven AB	20,3	31,2	19,6	29,2

Soliditet

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme och den anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Utvecklingen av soliditet beror på förändringar av eget kapital och tillgångar. Kommunens mål 2024 är att soliditeten ska uppgå till minst 36,3 %. Det finns ingen generell nivå för hur hög soliditeten bör vara men ju högre soliditet desto större handlingsfrihet att kunna hantera fluktuationer i resultatutvecklingen.

Utfallet per sista augusti är en soliditet på 26,6% och soliditet inklusive ansvarsförbindelse uppgår till -5,6%.

Soliditet %	Delår 2023	Budget 2024	Delår 2024	Prognos 2024
Kommun	40,0	36,3	26,6	28,0

Likviditet

För att lagen om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är en god likviditet en förutsättning. Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Målet är att ha en kassalikviditet på minst 100 % vilket innebär att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. En kassalikviditet över 100 % betyder att kommunen kan betala sina kortsiktiga skulder direkt förutsatt att omsättningstillgångarna kan omsättas. Ju lägre kassalikviditet desto större risk att likviditetsbrist uppstår.

Per sista augusti redovisar kommunen likvida medel på 72,8 mnkr. Det är en minskning med 7,1 mnkr. jämfört med utgången av 2023. Kassalikviditeten uppgår till 123,7 %.

Kommunen står inför en intensiv investeringsperiod som kommer att få stor påverkan på likviditeten. Fullmäktige har beslutat om låneram avseende särskilt uppförande av nytt äldreboende för vilken kommunen kommer att behöva en noggrann likviditetsplanering. Investeringarna kommer i hög grad att finansieras av belåning.

Kassalikviditet %	Delår 2023	Budget 2024	Delår 2024	Prognos 2024
Kommun	153,2	129,2	123,7	131,2

Borgensåtaganden

Borgensåtagandet innebär i sig en risk i de fall verksamheterna skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till gäldenärerna. Kommunens borgensåtagande per sista augusti är 416,7 mnkr.

75% av borgensåtagande avser Hoforshus AB, 24% avser Hofors vatten och 1% Hofors Elverk.

Borgensåtagandet innebär i sig en risk i det fall verksamheten skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till borgenärerna.

Åtgärder för ekonomi i balans

Nämnder och styrelse ska ta fram åtgärder för att bromsa verksamhetens nettokostnadsutveckling och uppnå ekonomi i balans, enligt budget.

Årets prognos indikerar att åtgärderna ännu inte är tillräckliga. Under hösten 2024 kommer ett gemensamt effektiviseringsarbete att pågå. Syftet är att gemensamt och i samförstånd, i och för Kommunen som helhet, identifiera och initiera effektiviseringsåtgärder för att nå långsiktig ekonomi i balans.

Kommunstyrelsen

Tre vakanta tjänster som uppstått under året kommer inte att återbesättas på grund av det ekonomiska läget, det ger en besparing under ansvaret kommunchef på 1,8 mnkr. I övrigt kommer återhållsamhet att tillämpas för att minska det prognostiserade underskottet.

Kultur- och fritidsenhetens underskott finns i ökade driftkostnader i idrottsanläggningarna, personalkostnader samt utökade avgifter. Hanterat driftunderskott måste ses över i kommande rambudget medan personalkostnaderna kommer att minskas under andra delen av halvåret 2024 utifrån vidtagna

åtgärder. Ökat underskott i avgifter måste ske i dialog med föreningslivet och lokalbehov. Enheten kommer under hösten att anpassa sina inköp utifrån verksamhetens akuta behov och man kommer att vara sparsam även i hantering av vikarier.

En översyn pågår för att inventera aktuellt status och skick för kommunens tekniska infrastruktur. Syftet är att upprätta strategiska prioriteringslistor för underhållsåtgärder, där de objekt som bedöms vara i störst akut behov och har en viktig funktion för kommunen samt medborgarna renoveras först. Detta för att använda tilldelade resurser så effektivt som möjligt.

Måltidsenheten fortsätter att optimera verksamheten och utöka vikariepoolen så övertid bland ordinarie personal minskar. Arbete pågår med att långtidsplanera övrig semester som inte är under sommaren. Alla rörliga kostnader ses över.

Barn- och utbildningsnämnden

För att möta budgeten framåt har verksamheterna fått i uppdrag att anpassa organisationen efter aktuella barn- och elevantal samt nyckeltal. Förskolan har börjat se över sin organisation för att anpassa kapaciteten enligt det sjunkande barnantalet. Under hösten beräknas ett förslag om beslut gå fram till nämnden avseende stängning av en förskola.

Inom grundskolan har en organisationsöversyn inletts, ambitionen är att eliminera underskottet och anpassa verksamheten efter nämndens resursfördelningsmodell. Förslaget är att ta bort klasser och möjliggöra större klasser på högstadiet. Vidare har en mindre undervisningsgrupp startats, med målet att bedriva en mer kvalitativ undervisning för elever med särskilda behov samtidigt som färre resurser används.

Ett fortsatt arbete med att vara restriktiva med vikarier pågår både inom grundskolan och förskolan. Inom grundskolan har personalen informerats om det ekonomiska läget och vid frånvaro görs personalen delaktig i processen att i första hand lösa bortfallet med befintliga resurser. Förskolan har infört en ny roll i organisationen, "platsansvarig" på varje förskola som har mandat att samordna vikariebehovet i syfte att minska på vikariekostnader.

Socialnämnden

Fortsätta stärka samarbetet mellan arbetsmarknadshandläggarna, vuxenutbildning och externa aktörer för att få ut personer sysselsättning. Detta ska resultera i att det långvariga försörjningsstödet minskar och att klienter blir självförsörjande.

Samordna personalresurser inom och mellan enheterna för att reducera kostnaderna för vikarier. Målet är att personalen blir sina egna vikarier.

Arbeta med att få till goda hemmaplanslösningar med öppenvård gällande missbruksärenden. Kommunen har gått med i en rikstäckande familjehemsbank som ska leda till rekrytering av egna familjehem istället för att placera externt.

Överblick över de kommunövergripande målen samt måluppfyllelse

Sammanfattande bedömning och analys av kommunövergripande mål

Fokusområde	Antal uppfyllda	Antal delvis uppfyllda	Antal ej uppfyllda	Totalt
Växande kommun	4	1	0	5
Hållbar utveckling	3	4	3	10
Summa	7	5	3	15
<i>Andel</i>	47 %	33 %	20 %	100 %

I delårsrapporten redovisar styrelse och nämnder uppföljning av femton mål. Knappt hälften av målen förväntas uppfyllas under 2024. De uppfyllda målen finns främst inom målområdet Växande kommun där god måluppfyllelse rapporteras avseende etableringsmöjligheter, företagsklimat, livslångt lärande och möjlighet till inflytande för invånare.

För fokusområde Hållbar utveckling är utmaningarna större där särskilt den ekonomiska hållbarheten ligger bakom låg (röd) måluppfyllelse. Årets förväntade negativa ekonomiska resultat för Kommunen återfinns också i resultatet hos både nämnder och styrelsen. Till de delvis uppfyllda målen inom fokusområdet hör mål som attraktiv arbetsgivare, inkluderande och likvärdig utbildning samt hållbar arbetsplats.

Målen redovisas i högre detalj under nästkommande rubriker.

Det är utmanande att bedöma en samlad måluppfyllelse för Kommunen med ett kvantitativt perspektiv, det vill säga utifrån hur många mål som uppfylls respektive inte uppfylls. Det beror på svårigheten i att väga målen mot varandra. Ett sätt att ta sig an bedömning av måluppfyllelse är att se till rapporterade trender som också har påverkan ur ett längre perspektiv. Verksamheten utvecklas i positiv riktning på flera områden. Nämnder och styrelse rapporterar positiv trend avseende till exempel företagsklimatet, en skola för framtiden och utvecklingen i sysselsättning och hemmasittande. Samtidigt pekar trenden avseende ekonomisk hållbarhet åt andra hållet, där årets ekonomiska resultat förväntas bli lägre än föregående års (negativa) resultat med större avvikelse mot budget. Det kan inte anses utgöra god måluppfyllelse utifrån långsiktiga krav på god ekonomiska hushållning som regleras både i lag och i långsiktiga styrdokument för Kommunen.

Kommunens måluppfyllelse utvärderas i första hand i årsredovisningen. Delårsrapporten ger en prognos avseende verksamhet och ekonomi utifrån plan och året som har gått. Även om positiv utveckling sker på flera områden så pekar den ekonomiska prognosen på en måluppfyllelse för 2024 som inte kan anses vara god.

Finansiella mål

För Hofors kommun innebär god ekonomisk hushållning en stabil ekonomi för att kunna hantera nedgångar och kriser i samhällsekonomin. Detta innebär bland annat att:

- Det över tid är balans mellan inkomster och utgifter.
- Den ekonomiska utvecklingen ska analyseras kontinuerligt samt att det vidtas åtgärder, om så krävs, för att åstadkomma en god ekonomi.
- Förmögenheten ska inte förbrukas för att täcka löpande behov och löpande driftskostnader ska inte finansieras med lån.
- Årets resultat ska uppgå till drygt 1% av summa skatteintäkter, generella bidrag och utjämning, detta för att inte "urholka" förmögenheten/ egna kapitalet

I budget 2024 definieras finansiella delmål enligt tabellen nedan.

Finansiellt delmål	Mål kommun	Prognos kommun
Årets resultat efter finansnetto	7 mnkr	-32,9 mnkr
Verksamhetens nettokostnad som andel av skatteintäkter och generella bidrag	<100 %	105 %
Soliditet	ökande, > 36 %	28 %
Kassalikviditet	> 100 %	131 %

Årets prognos indikerar låg måluppfyllelse avseende finansiella delmål. Årets förväntade negativa resultat är en följd av högre nettokostnader än budgeterat vilket får konsekvenser på eget kapital och en sjunkande soliditet. Det är endast mål avseende kassalikviditet som förväntas uppnås, observera dock att kommunens likviditet löpande tillförs medel till följd av upplåning som konsekvens av investeringsutgifterna.

Främja ett positivt företagsklimat

Främja ett positivt företagsklimat

Kommentar

Inom målområdet rapporteras överlag god måluppfyllelse från styrelse och nämnder.

Företagsbesök har genomförts som planerat i kommunstyrelsen. Utöver det har Kommunstyrelsen har gett Entré Hofors i uppdrag att ta fram en besöks- och näringslivsstrategi.

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar god måluppfyllelse på området inom förskola, grundskola och gymnasiet.

Pedagogerna i *förskolan* arbetar för att ge barnen möjlighet att utveckla sina entreprenöriella kompetenser och vi uppmuntrar till kreativitet och initiativförmåga. Det handlar till stor del om att stärka barns entreprenöriella kompetenser såsom självständighet, kreativitet, initiativtagande, viljan att samarbeta, lätthet att kommunicera, beslutsamhet, konsekvens och rikedom på idéer.

Grundskolepersonalen arbetar med att utveckla elevernas förmågor varje dag för att eleverna sedan ska kunna lyckas i samhället efter deras förutsättningar. I undervisningen så pratar man om olika yrken. Under vårterminen 2024 har några klasser på skolan bjudits in till ett tillfälle anordnat av ett närliggande företag. Under besöket presenterades företagets verksamhet för eleverna med hjälp av olika aktiviteter på ett mycket pedagogiskt och kreativt sätt. Besöket var mycket positivt och uppskattat av både elever och lärare.

Samverkan inom *gymnasieskolan* och vuxenutbildningen sker främst med näringslivet inom yrkesvux och genom medlemskap i Teknikcollege samt deltagande i den lokala styrgruppen som drivs av företagen. Utöver det gör eleverna stora delar av sin praktik ute på företagen. Vi har också initierat och försökt få till en ökad samverkan med näringslivet genom att vi erbjuder Tekniskt basår i samverkan med högskolan i Gävle (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Skapa förutsättningar för företag att etablera/expandera i kommunen (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att främja ett positivt företagsklimat (Barn- och utbildningsnämnden)

Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun

Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun

Kommentar

Inom målområdet rapporteras överlag god måluppfyllelse från styrelse och barn- och utbildningsnämnden men utmaningar finns inom socialnämnden.

Kommunstyrelsen rapporterar god måluppfyllelse. Tillsammans med Polisen har kommunen genomfört en informationsträff med fokus på brott mot äldre. En lägesbild har tagits fram. Trygghetsbilen har rullat vidare under perioden. Vid kommunens kommunala råd har medborgarna haft möjlighet till inflytande kring äldre, tillgänglighet och minoriteter. Processen att ta fram Kultur-, idrott- och fritidspolitiskt program har påbörjats genom workshop i dialog med föreningslivet.

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar god måluppfyllelse inom för- och grundskolan. Förskolans arbete med pedagogisk dokumentation hjälper oss att se varje individ samt säkerställer att vi arbetar med lärande och utbildning. Förskolan arbetar med aktiva och främjande åtgärder för att säkerställa en trygg, lärorik och lustfylld vardag för varje barn. Detta arbete sker systematiskt genom en cyklisk process av kartläggning, insatser, uppföljning och utvärdering. En flerårig kompetensutvecklingsinsats är *Ett lärande som fungerar för alla* vilken kombineras med fokus på språkrika och tillgängliga lärmiljöer. Syftet är att bredda och fördjupa våra kunskaper för att möjliggöra en god och inkluderande utbildning för alla barn som lägger en god grund för ett fortsatt livslångt lärande.

Trygghet och en god lärmiljö för eleverna är två grundläggande förutsättningar för att kunna skapa en miljö till vilken våra barn vill komma till, och är även en förutsättning för att skapa lust, vilja och motivation till lärande. Fokus i skolan är undervisning och ett lärande för livet.

Skolorna arbetar löpande med trygghet och studiero. Elevrådet är involverade och utifrån deras arbete har exempelvis införts olika rastaktiviteter, rastvärdzoner och utlåning av lekmaterial.

Socialnämnden rapporterar gul status för mål inom fokusområdet och hänvisar till att verksamheterna deltar i brukarundersökning, öppna jämförelser samt KKiK (Kommunes kvalitet i korthet) under året. Resultaten sammanställs och handlingsplaner för förbättringsarbete tas fram. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Kommuninvånarna ska ges möjligheter till delaktighet och inflytande (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden bidrar till ett tryggt och utvecklande liv som främjar ett livslångt lärande för alla (Barn- och utbildningsnämnden)
	Socialnämndens verksamheter ska verka för en god vård och omsorg (Socialnämnden)

Fokusområden: Hållbar utveckling

En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser

En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser

Kommentar

Nämnderna och styrelsen rapporterar stora utmaningar avseende den ekonomiska hushållningen. Årets ekonomiska prognos är negativ för båda nämnder och för styrelsen. Även om viss positiv avvikelse i jämförelse med budget finns avseende skatter och finansiella poster så är den ekonomiska prognosen för kommunen negativ, vilket inte lever upp till mål om god ekonomisk hushållning.

Åtgärdsplaner för ekonomi i balans har tagits fram och presenterats men befaras inte ge tillräcklig effekt för att nå ekonomi i balans vid årets slut.

I socialnämnden sker månadsvis uppföljning av respektive verksamhet i syfte att identifiera avvikelser och åtgärder samt där tillkommande uppföljning.

I barn- och utbildningsnämnden förs kontinuerligt dialog kring prioriteringar av befintliga resurser, med personal delaktiga i dialogen. Utbildningen organiseras efter nyckeltal, där strukturen inom förskola och grundskola är anpassad efter större barn- resp. elevkullar än vad det faktiska underlaget utgör. Inom förskolan pågår ett utredningsarbete för att minska antalet förskolor.

Utöver det pågår ett arbete för att samla effektiviseringsåtgärder för *hela* kommunen i syfte att gemensamt hitta lösningar och säkerställa långsiktig effekt av effektiviseringar. Gemensamhet i kommunens utmaningar och långsiktig hänsyn bedöms avgörande för att säkerställa ekonomisk hushållning över tid.

(Hofors kommun)

Nämndmål	
	Kommunstyrelsen ska använda organisationen, medarbetares arbetsinsatser och övriga resurser effektivt inom given ram (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden tar ansvar för en god ekonomisk hushållning av befintliga resurser (Barn- och utbildningsnämnden)
	Socialnämndens verksamheter ska ha en god ekonomisk hushållning (Socialnämnden)

Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället

Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället

Kommentar

Nämnder och styrelse rapporterar relativt god måluppfyllelse inom målområdet, samtidigt som alla också rapporterar utmaningar.

Kommunstyrelsen har tagit fram och fastställt en kompetensförsörjningsstrategi och en policy för rökfri arbetstid, implementeringsarbetet pågår. Med utgångspunkt i medarbetarundersökningen så har handlingsplaner för att öka attraktiviteten för kommunen som arbetsgivare tagits fram. Sjukskrivningarna har sjunkit jämfört föregående år, men är fortsatt höga.

Kommunstyrelsen rapporterar att arbete med kontinuerliga föreningsdialoger fortgår och att kommunen har ett aktivt och rikt föreningsliv.

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar goda måluppfyllelse avseende förutsättningsskapande för god och jämlik folkhälsa. Inom förskolan arbetar personalen för både fysiskt och psykiskt välmående genom en välavvägd balans av omsorg och undervisning. I grundskolan är fysisk aktivitet är ett naturligt inslag för samtliga elever under skoldagen även de dagar då de inte har idrott och hälsa på schemat. Fyra av fem mätetal inom målområdet uppfyller målnivån.

Inom nämnden rapporteras samtidigt utmaningar avseende mål för säkerställande av inkluderande och likvärdig utbildning, även om sex av sju upplevelsemått för målet uppnås. För förskolan rapporteras att en fördjupning inom interkulturellt arbete, vilket innebär diskussioner och fortbildning för att inkludera och skapa likvärdig utbildning, har påbörjats. I grundskolan är de elever som riskerar att ej nå kunskapsmålen till övervägande del elever med annat modersmål än svenska. För att främja dessa elevers utveckling mot målen krävs prioritering av språkutvecklande undervisning med eleverna.

Socialnämnden rapporterar utmaningar inom fokusområdet. Arbete med hälsosamma scheman pågår i verksamheterna, sjukfrånvaro följs och omtankessamtal genomförs vid upprepade korttidsfrånvaro.

(Hofors kommun)

Nämndmål	
	Hofors kommun är en attraktiv arbetsgivare och en positiv arbetsplats. (Kommunstyrelsen)
	Möjlighet till en rik fritid skapas genom samverkan med föreningslivet och civilsamhället. (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden skapar förutsättningar för en god och jämlik folkhälsa både fysiskt och psykiskt (Barn- och utbildningsnämnden)
	Barn- och utbildningsnämnden säkerställer en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet för alla (Barn- och utbildningsnämnden)
	Socialnämndens verksamheter ska sträva efter att bli en mer hållbar arbetsplats (Socialnämnden)

Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande

Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande

Kommentar

Barn- och utbildning samt Kommunstyrelsen rapporterar uppfyllt respektive delvis uppfyllt mål vilket försvårar en samlad bedömning.

Hofors kommun ställer regelbundet krav på upphandlade leverantörer kring social hållbarhet och miljömässiga aspekter utifrån de rekommendationer som finns beroende på avtalsområde. En viktig förutsättning för utvecklingen på området är Kommunstyrelsens nära samarbete med Sandvikens kommun. Ett arbete att utveckla inköps- och upphandlingsprocessen med hänsyn till processernas alla delar, inklusive hållbarhet, är påbörjat.

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar god måluppfyllelse. Förskolans övergripande tema är Hållbar utveckling vilket är en del i allas projektarbeten med barnen. Pedagogerna tar tillvara på flera tillfällen i vardagen att undervisa om exempelvis odling, skräpplockning, återvinning och matsvinn. Undervisningen i grundskolan rapporteras stimulera till ett resurseffektivt kretsloppstänkande kring nyttjande av de resurser vi förfogar över. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Hofors kommun ska ställa krav på miljömässiga och socialhållbarhet vid upphandlingar. (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämndens miljöarbete stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande (Barn- och utbildningsnämnden)

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre nästkommande åren. I samband med upprättandet av delårsrapporten ska en bedömning av balanskravsresultatet göras utifrån helårsprognos.

Vid ingången av 2024 hade kommunen med sig ett negativt balanskravsresultat om -9,6 mnkr. Det ingående negativa resultatet kommer från 2023 års resultat om -12 mnkr, som efter balanskravsjusteringar och användning av medel från resultatutjämningsreserven, resulterade i ett balanskravsresultat om -9,6 mnkr.

Kommunens prognos avseende årets balanskrav för 2024 uppgår till -32,9 mnkr, varav -13,2 mnkr avser kostnad för sanering av mark där ett nytt äldreboende byggs. Med hänvisning till prop. 1996/97:52, samt kommunallagen så kan kommunen i årsredovisningen åberopa synnerliga skäl avseende saneringskostnaden, det vill säga att den delen av underskottet inte ska återställas.

Motivering för synnerliga skäl:

Oförutsedda och extraordinära kostnader: Enligt kommunallagen och praxis kring balanskravet får synnerliga skäl åberopas när underskottet är hänförligt till kostnader som är av exceptionell karaktär och som inte rimligen kunde förutses. Marksaneringskostnader kan i många fall betraktas som oförutsedda, särskilt om de hänför sig till gamla miljöföreningar eller okända faktorer som framkommit i samband med planerade exploateringar eller omvandling av mark. Dessa kostnader uppkommer sällan inom den vanliga kommunala verksamheten, vilket gör dem svåra att budgetera för.

Engångskaraktär: Kostnader för marksanering är ofta engångsföreteelser, till skillnad från löpande driftkostnader. Engångskaraktär på kostnader är ett viktigt kriterium för att kunna åberopa synnerliga skäl, eftersom dessa inte återkommande påverkar kommunens ekonomi. Att återställa dessa kostnader på tre år

skulle kunna försätta kommunen i en ekonomiskt pressad situation och försvåra möjligheten att upprätthålla verksamheten i övrigt.

Lagstadgade och nödvändiga åtgärder: Marksanering kan vara en nödvändig och tvingande åtgärd, antingen genom miljölagstiftning eller andra myndighetsbeslut, vilket innebär att kommunen har ett lagstadgat ansvar att sanera marken. Sådana kostnader är således svåra att undvika eller skjuta upp, och de tillkommer utanför den normala planeringen av kommunens budget.

Samhällsnytta och långsiktiga effekter: Marksanering leder ofta till samhällsnyttiga effekter, som förbättrad miljö och möjligheter till framtida utveckling av marken, exempelvis för bostadsbyggande eller andra kommunala projekt. Att inkludera saneringskostnader i balanskravet skulle kunna hämma den långsiktiga samhällsplaneringen, vilket i sig skulle ha negativa konsekvenser för kommunen och dess invånare. Detta kan utgöra en viktig anledning till att dessa kostnader inte bör återställas enligt balanskravet.

Det ingående ackumulerade negativa resultatet från 2023, -9,6 mnkr, tillsammans med årets prognostiserade balanskravsresultat om -32,9 mnkr med avdrag för 13,2 mnkr (synnerliga skäl), resulterar i ett resultat om -29,3 mnkr som ska återställas. Det ska arbetas fram en handlingsplan för hur balanskravet ska hanteras, arbetet planeras ingå i det kommungemensamma effektiviseringsarbetet.

I mnkr	Balanskravsutredning	Prognos 2024	Delår 2024	Budget 2024	Delår 2023	2023	2022
	Åretsresultat enligt resultaträkningen	-32,9	-39,3	7,0	-7,7	-12,0	21,1
-	Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Åretsresultat efter balanskravjusteringar	-32,9	-39,3	7,0	-7,8	-12,1	21,1
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,5
+	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0
	Årets balanskravsresultat	-32,9	-39,3	7,0	-7,8	-9,6	18,6

Redovisning av ackumulerade negativa resultat	Prognos 2024	2023	2022
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-9,6	0,0	-12,1
varav från år 2021 eller tidigare	0,0	0,0	-12,1
varav från år 2022	0,0	0,0	0,0
varav från år 2023	-9,6	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-32,9	-9,6	18,6
Synnerliga skäl att inte återställa*	13,2	0,0	0,0
Synnerliga skäl för att återställa under en längre tid	0,0	0,0	0,0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-29,3	-9,6	0,0
UB synnerliga skäl som ska återställas (över längre tid)	0,0	0,0	0,0
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-29,3	-9,6	0,0
varav från 2021-återställas senast 2024	0,0	0,0	0,0
varav från 2022-återställas senast 2025	0,0	0,0	0,0
varav från 2023-återställas senast 2026	-9,6	-9,6	0,0
varav från 2024-återställas senast 2027	-19,7	0,0	0,0

* eventuellt beslut om hänvisning till synnerliga skäl fattas av Kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen 2024.

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga händelser

Den centrala Bemanningenheten öppnade 1 april. De verksamheter som är med i dagsläget är äldreomsorgen, Kost och städ och Kultur och fritid. LSS och förskolan kommer att gå in under senhösten. Under oktober kommer en uppföljning att ske, för att bland annat följa upp effektmålen.

Under våren antogs Policyn för rökfri arbetstid och implementering har skett.

Kompetensförsörjningsstrategin antogs innan sommaren. Med strategin och kompetensanalysen som grund ska respektive verksamhet prioritera ett antal aktiviteter i en kompetensförsörjningsplan.

Personalstatistik

Det totala antalet anställda har ökat marginellt med 11 individer. Omräknat till heltider har personalstyrkan även här ökat marginellt med 6 heltidstjänster. Siffrorna är positiva då Hofors Kommun strävar efter heltid som norm och i kompetensförsörjningsarbetet behöver kommunen att fler jobbar mer.

Tillsvidare anställda*	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024
Tillsvidareanställda, antal	897	860	871	752	719	729	145	141	142
Tillsvidareanställda, omräknade heltider	873	832	838	728,5	693	702,2	144,5	139	135,8

Personalomsättningen har minskat mot tidigare år och antalet uppsägningar med egen är begäran är lägre än tidigare år vilket återigen är positiva siffror då det kan ses som att medarbetarna i högre grad väljer att stanna och arbeta i Hofors kommun.

Hofors kommun arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare på flera punkter, vilket beskrivs i kommunens kompetensförsörjningsstrategi. Det krävs för att ha en hållbar personalomsättning.

Avseende pensionsavgångar kommer andelen som går i pension under 2024 öka jämförelsevis med

2023. Inom en femårsperiod kommer antalet personer som går i pension nästan dubbleras enligt prognos. Det är dock svårt att förutspå när medarbetare väljer att gå i pension. Prognosen är beräknad på en pensionsålder på 65 år, utifrån att flertalet medarbetare väljer att arbeta längre än 65 i dagens arbetsliv är siffrorna väldigt preliminära.

Personalomsättning	2022	2023	Delår 2024
Personalomsättning i procent	8 %	11 %	7,46 %
Andel som slutat på egen begäran	58,3 %	49 %	46 %
Andel pensionsavgångar	37,5 %	14 %	26 %

Medelåldern har totalt ökat marginellt jämfört mot tidigare år.

Medelålder	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024
	47	45	46	47	47	46	45	43	46

En relativt stor andel av kommunens medarbetare återfinns i åldersgruppen 50–59 år, vilket måste beaktas i det långsiktiga kompetensförsörjningsarbetet. Senaste året har även antalet anställda i åldersgrupperna 30–39 år, 40–49 år samt 50–59 år ökat jämförelsevis med förra året.

Nationellt finns stora utmaningar med att rekrytera till välfärden. Dessa utmaningar finns även inom Hofors kommun. Åldersstrukturen är relativt jämnt fördelad vilket ger goda möjligheter att arbeta med kompetensförsörjning. Kommunen behöver fortsätta arbetet med de strategiska kompetensförsörjningsfrågorna.

Antal tillsvidareanställda per åldersgrupp*	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024
-29 år	85	85	79	63	60	57	22	25	22
30–39 år	203	211	217	169	174	181	34	37	36
40–49 år	189	184	185	159	156	155	30	28	30
50–59 år	260	249	258	225	219	226	35	30	32
60-år	158	131	132	132	110	110	26	21	22
Totalt	895	860	871	748	719	729	147	141	142

*Medel av antalen per 202401 & 202408

Sysselsättningsgrad

Andelen som jobbar heltid totalt sett är relativt oförändrad från föregående år, för kvinnor har den dock ökat och för männen har den minskat. Kommunen arbetar vidare med att erbjuda medarbetarna heltid. Att erbjuda medarbetare heltid är förutom en jämställdhetsfråga, motiverat utifrån verksamhetens kompetensförsörjningsbehov där en målsättning är att en större andel av våra medarbetare ska vara heltids tillsvidareanställda.

Sysselsättningsgrad	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024
Andel heltid i %	83,82	83,72	83,47	82,39	81,91	82,44	91,1	92,9	88,73
Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %	97	97	97	97	96	97	98	97	97

Övertid

Övertid i kr	2022	2023	2024
Övertid belopp	3 371 955	1 952 587	1 804 895

Övertidskostnaderna i kommunen har minskat i förhållande till tidigare år. Kommunens strukturerade arbete med schemaläggning efter verksamhetens behov börjar nu ge en tydlig effekt.

Sjukfrånvaro

Samtliga siffror är beräknade från och med 1 januari till och med 31 augusti respektive år. En viss felmarginal kan komma att visas för året 2024 då sjukfrånvaro rapporteras i efterhand och kan ligga släpande ute i verksamheterna.

Antal dagar	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024	2022	2023	Delår 2024
Dag 1	1 864	1 641	1 575	1 642	1 395	1 363	222	246	212
Sjukfrånvaro 2 – 14 dagar	7 314	5 745	5 119	6 544	5 058	4 571	770	687	548
Sjukfrånvaro 15–90 dagar	4 865	4 568	4 108	4 705	4 252	3 911	160	316	197
Sjukfrånvaro dag 91–180 -	2 389	3 678	2 643	2 384	3 509	2 603	5	169	40
Sjukfrånvaro dag 181–365	1 752	3 789	3 155	1 752	3 711	3 125	0	78	30
Sjukfrånvaro dag 366-	3 613	3 774	3 811	3 370	3 654	3 811	243	120	0
Totalt antal dagar	21 797	23 195	20 411	20 397	21 579	19 384	1 400	1 616	1 027

Sjukfrånvaron har minskat inom alla intervall jämfört med 2023. Totalt sett har sjukfrånvaron minskat även jämfört med 2022, men långtidssjukskrivningen är högre 2024 jämfört med 2022. Både kvinnor och män har lägre sjukfrånvaro inom alla intervall jämfört med 2023.

Inom alla verksamheter förekommer både korttid- och långtidssjukfrånvaro. Hofors kommun har påbörjat att arbeta med friskfaktorer, vilket till största del sker på arbetsplatsträffar. Inom alla verksamheter har det legat fokus på att sänka sjukfrånvaron, bland annat genom att tidigt ta samtal med sjukfrånvarande medarbetare.

Största orsaken till längre sjukfrånvaro är, i likhet med övriga Sverige, psykisk ohälsa. Hofors Kommun ser att sjukskrivningar och rehabiliteringsärenden beroende på stressrelaterad psykisk ohälsa och utmattningssyndrom ökar. Ökningen sker främst bland kvinnor. Frånvaro baserad på psykisk ohälsa visar sig även genom upprepade korttidssjukfrånvaro och där jobbar Hofors Kommun med tidiga insatser genom omtankesamtal om en medarbetare har tre eller fler frånvarotillfällen inom en sex månaders period.

En insats som påbörjats under 2024 är att Företagshälsan närvarar på respektive verksamhets ledningsgrupp för att diskutera och hantera specifika rehabiliteringsärenden. Insatsen börjar med en kort repetition gällande roller och ansvar för att sedan gå över till chefernas individuella rehabiliteringsärenden. Målet är att cheferna ska bli trygga i att hantera befintliga och kommande ärenden på ett bra sätt som resulterar i sänkt sjukfrånvaro. Detta genom stöd från Företagshälsovården, HR och genom att höra om varandras ärenden och tillvägagångssätt.

2.9 Förväntad utveckling

Den demografiska utvecklingen kommer att skapa stora utmaningar för Kommunen och samhället i stort. I takt med att antalet äldre ökar minskar antalet yngre samt personer i arbetsför ålder. Färre ska ta hand om fler. Det kommer att innebära nya förutsättningar där nya arbetssätt och nya metoder måste implementeras för att verksamheten ska lyckas med uppdraget.

Förändringen kommer att få påverkan på alla delar av Kommunens verksamhet; inom omsorgen med hänsyn till befolkningens behov samt strukturen inför och till följd av nytt äldreboende, inom barn- och utbildning gällande dimensionering av framtida skolstruktur samt Kommunstyrelsen avseende till exempel övergripande organiserad samhällsservice. De demografiska utmaningarna ställer krav på fortsatt fokus på arbetsmiljö där i många fall arbetssätt behöver utvecklas. Hur vi klarar att rekrytera rätt kompetens och att vara en attraktiv arbetsgivare blir avgörande för kommunens utveckling och resultat. Arbetet med strategisk kompetensförsörjning behöver fortgå. Utmaningarna ställer också krav på investeringar som tar hänsyn till framtida behov. Det nya äldreboendet är ett exempel på sådan investering. Investeringen i äldreboendet ställer, förutom krav på ekonomisk finansiering och planering, också krav på förberedelser avseende bemanning, nya personalgrupper, uppdelning av platser med mera. Samtidigt som verksamheten förändras och därigenom har investeringsbehov så finns i många fall behov av underhåll och bibehållandeinvesteringar för att inte riskera de värden och tillgångar som Kommunen redan har och inte minst för att säkerställa arbetsmiljön i Kommunens lokaler. Det innebär att prioriteringar med hänsyn till både nu- och framtid behöver göras utifrån medborgarbehov och medarbetarperspektiv. Särskilt viktigt är att säkerställa generationsperspektivet och att hushålla över tid med de resurser som Kommunen förfogar över. Under hösten 2024 kommer ett särskilt kommundemensamt, övergripande effektiviseringsarbete med mål att utifrån både nya och redan påbörjade aktiviteter, med involvering i all verksamhet, att påbörjas. I skrivande stund förväntas första sammanställda resultat av det arbetet under november 2024.

Flera verksamheter står också inför förändrade eller skärpta lagkrav. Införandet av ny socialtjänstlag kommer att innebära förändringar inom Socialnämnden. Den nya lagen beräknas gälla från juli 2025. I huvudsak kommer det innebära att insatserna ska vara förebyggande och lätt tillgängliga samt att vissa insatser inte längre ska behöva föregås av utredning. Även inom grundskolan står Kommunen inför skärpta lagkrav. Det gäller krav på elevhälsan, på tidiga insatser för elever i behov av stöd, på bemannade skolbibliotek (2025), på tekniska lösningar för genomförande av digitala nationella prov samt krav på tillgång till läromedel och lärarhandledning. Det förbereds även för skärpta föreskrifter som rör barn och unga i samhällsvård.

I alla delar av Kommunens verksamhet finns också förväntan och krav, i linje med samhällsutvecklingen i stort, på moderna verktyg och modern infrastruktur med hög säkerhet inom IT-området. Det pågår ett arbete för att, i samarbete med andra kommuner, utveckla Kommunens arbete inom IT-området.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkning

mnkr.	Not	Delår 2023	Budget 2024	Delår 2024	Prognos 2024
Verksamhetens intäkter	2	83,9	151,0	83,5	125,7
Verksamhetens kostnader	3	-545,1	-836,3	-582,3	-851,8
- varav jämförelsestörande poster	1	0,0	0,0	-13,2	-13,2
Avskrivningar	4	-11,5	-18,0	-11,4	-18,0
Verksamhetens nettokostnader		-472,7	-703,3	-510,2	-744,1
Skatteintäkter	5	343,6	527,2	350,4	525,5
Generella statsbidrag och utjämning	6	112,9	172,1	122,9	181,6
Verksamhetens resultat		-16,2	-4,0	-36,9	-37,0
Finansiella intäkter	7	9,0	12,0	6,6	12,0
Finansiella kostnader	8	-0,5	-1,0	-9,0	-7,9
Resultat efter finansiella poster		-7,7	7,0	-39,3	-32,9
Resultat		-7,7	7,0	-39,3	-32,9

3.2 Balansräkning

mnkr.	Not	Delår 2024	Bokslut 2023
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella	9	3,0	4,0
Materiella		201,5	168,0
-mark, byggnader, publika- och tekniska anläggningar	10	105,3	111,5
-maskiner och inventarier	11	27,6	31,0
-övriga materiella anläggningstillgångar	12	68,6	25,5
Finansiella	13	88,8	88,8
Summa anläggningstillgångar		293,3	260,8
Omsättningstillgångar			
Fordringar	14	64,0	72,0
Kassa och bank	15	72,8	79,9
Summa omsättningstillgångar		136,8	151,9
Summa tillgångar		430,1	412,7
Eget kapital, avsättningar och skulder	16		
Årets resultat		-39,3	-12,0
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0
Övrigt eget kapital		153,5	165,5
Summa eget kapital		114,2	153,5
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	93,5	75,9
Andra avsättningar	18	0,5	0,5
Summa avsättningar		94,0	76,4
Skulder			
Långfristiga skulder	19, 23	111,3	72,2
Kortfristiga skulder	20	110,6	110,6
Summa skulder		221,9	182,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		430,1	412,7
Panter och ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	21	138,3	131,6
Ansvarsförbindelser	22	416,7	416,7

4 Noter

Noterna beskriver kommunens redovisningsprinciper samt att de i detalj förklarar poster från de finansiella rapporterna. Redovisningsprinciperna har inte förändrats sedan den senaste upprättade årsredovisningen.

Not 1 Redovisningsprinciper

Regelverk

Hofors kommun har upprättat delårsrapporten i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

En systemdokumentation har påbörjats som ska uppfylla kravet om systemdokumentation och behandlingshistorik enligt LKBR 3 kap 11§. Dokumentet är ännu inte färdigställt men det finns tillgängligt för granskning. Arbetet med att färdigställa dokumentet kommer att fortgå löpande.

När det gäller komponentavskrivning följer kommunen inte de gällande rekommendationer som finns. Kommunen kommer att se över anläggningstillgångarna där komponenter kan behöva särskiljas.

Sammanställd redovisning

En sammanställd redovisning görs en gång per år, i samband med årsbokslutet. Kommunen anser att det finns en tillräcklig grund för att göra en bedömning om ekonomisk hushållning i samband med delårsbokslutet.

Jämförelsestörande poster

Enligt RKR R11 är en jämförelsestörande post, händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. När jämförelsestörande poster förekommer ska de lämnas i not i resultaträkningen.

Under 2024 pågår ett arbete med att bygga ett nytt äldreboende, till detta arbete hör ett marksaneringsarbete som enligt prognos kommer att kosta 13,2 mnkr. Kostnaden utgör en jämförelsestörande post.

Säsongsvariationer

Upplupna semesterlöner påverkar resultatet positivt i samband med delårsuppföljningen. Det beror på att uttagna semesterdagar överskrider antalet inarbetade semesterdagar. Detta regleras under året när semesterdagarna tjänas in.

Ytterligare säsongsvariationer är kostnad för snöröjning som bedöms överskrida budgeten för helåret. En stor del av kostnaden kommer under vintern och har därmed inte belastat resultatet för delåret. I samband med vintern ökar även kostnaden för uppvärmning.

Under året har en personalfest arrangerats för samtliga anställda i Hofors kommun, en kostnad som uppkom under sommaren.

Andra säsongsvariationer är utdelning från koncernbolag som redovisas enligt kontantprincipen.

Intäkter

Intäkter bokförs i enlighet med rekommendation RKR R2. Vilket betyder att intäkter ska redovisas så fort det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som medför transaktionen kommer att tillfalla kommunen.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKRs augustiprognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

Avskrivningar

Avskrivningar görs för den beräknande nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Anskaffningsvärdet skrivs av månadsvis efter bedömd ekonomisk livslängd. Detta innebär lika stora avskrivningsbelopp varje år. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Byggnader och anläggningar 10–50 år
- Idrottsanläggning, utrustning 10–20 år
- Maskiner och inventarier 3–25 år
- Immateriella anläggningstillgångar 3–5 år

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t.ex. leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid. Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Osäkra fordringar

Kommunen arbetar utifrån en rutin som upprättades 2020 gällande nedskrivning av osäkra kundfordringar. I samband med delårs- och årsbokslut görs en värdering av fordringarna och en eventuell nedskrivning. Bokföringsmässig nedskrivning innebär inte att kommunen avstår från att bevaka fordran.

Anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Gränsdragning mellan kostnad och investering.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt basbelopp (2024: 28 650 kronor) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Investeringsbidrag tas fr.o.m. 2010 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Komponentavskrivning

Komponentavskrivning innebär att kommunens materiella anläggningstillgångar ska delas in i komponenter efter livslängd eftersom avskrivningarna ska spegla tillgångarnas värde.

Pensioner och avsättningar

Kostnader för pensioner består av utbetalning av tjänstepension till före detta anställda, utbetalning av individuell pensionsavgift för anställda samt avsättning till framtida pensionsutbetalningar avseende intjänade pensioner från och med 1998. Därutöver tillkommer kostnad för särskild löneskatt på samtliga pensionskostnader. Förändring av pensionsrätter intjänade till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse i enligt med den så kallade blandmodellen.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 21. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd.

Avsättningar är förpliktelser som görs enligt försiktighetsprincipen och behandlas i RKR R9. Hofors kommun redovisar i balansräkningen avsättningar för pensioner och framtida deponier.

Enligt LKBR 7 kap.11§ ska avsättningarna motsvara den på balansdagen bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Leasing- och hyresavtal

Från och med 2021 redovisar kommunen sina leasade bilar som finansiella leasing i enlighet med RKR R5, där finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelse att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen. När det gäller hyresavtal hyr Hofors kommun ca 97% av verksamhetsfastigheter som ägs av Hoforshus-dotterbolag vilket åskådliggörs i koncernredovisningens resultat- och balansräkning samt noter i samband med årsredovisningen.

En översyn och genomgång av hyresavtalen har gjorts under åren. Resultatet av genomgången visar att samtliga avtal har en löptid på mellan 1 och 3 år, förutom ett avtal som löper på 5 år. En förteckning på hyresavtalen bifogas som bilaga till delårsrapporten. Hofors kommun redovisar inte hyresavtalen som finansiella leasingavtal. Motivering till detta följer nedan.

- Enligt RKR ska ett leasingavtal klassificeras som finansiell leasing om det i huvudsak överför de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet till kommunen. I Hofors kommuns fall löper hyresavtalen för lokaler på endast 3 år, vilket är en relativt kort tid jämfört med en fastighets livslängd, som kan vara betydligt längre (vanligen 30–50 år eller mer). Det faktum att avtalen är kortvariga innebär att de inte överför väsentliga ekonomiska risker och fördelar kopplade till ägandet av fastigheterna till kommunen.
- Hyresavtalen omfattar endast rätten att använda lokalerna under hyrestiden, och ingen äganderätt övergår till kommunen vid hyresperiodens slut. Detta är ett starkt kriterium för att klassificera avtalen som operationella. Kommunen kommer inte att äga eller ha rätt att köpa lokalerna när avtalen löper ut.
- Nuvärdet av hyresbetalningarna under de tre år som hyresavtalen löper överstiger inte det verkliga värdet av fastigheterna. Det innebär att hyresbetalningarna är rimliga för den tid som lokalerna används, och inte motsvarar någon form av finansiering eller avbetalning som skulle vara typisk för finansiell leasing.

Upplupna löner

Löner som betalas ut i september månad men som avser augusti har bokats som en kostnad på augusti månad. Lönerna har beräknats genom att titta på föregående års kostnad och lagt på ett påslag på 3,3%.

Det som påverkats av detta är ersättningar för OB, timlöner, PAN, jour, fyllnadstid samt enkel respektive kvalificerad övertid.

Driftredovisning

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension, samt försäkringar. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 44,53 % av lönekostnaden.

Kostnader för IT debiteras internt till varje enhet utifrån antal datorer som nyttjas. Kostnader för kost respektive städ debiteras internt till varje enhet utifrån antal portioner samt storlek på lokal. Gemensam central administration som kansli, ekonomi och personal fördelas inte ut som en kostnad på respektive nämnd, med undantag för den centrala bemanningenheten som debiteras nämnderna.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	Kommun	
	Delår 2024	Delår 2023
Försäljningsintäkter	6,6	6,1
Taxor och avgifter	10,1	8,9
Hyror och Arrenden	7,7	7,3
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	56,0	59,2
Övriga bidrag	1,2	0,7
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	1,8	1,3
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,0	0,1
Övriga verksamhetsintäkter	0,1	0,3
Summa verksamhetens intäkter	83,5	83,9

Not 3 Verksamhetens kostnader

	Kommun	
	Delår 2024	Delår 2023
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-325,4	-315,6
Pensionskostnader	-54,1	-53,1
Lämnade bidrag	-14,1	-18,8
Köp av huvudverksamhet	-75,5	-62,7
Lokal- och markhyror	-39,7	-38,7
Inköp av material och varor	-0,1	-0,2
Inköp av tjänster	0,0	0,0
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,0
Bolagsskatt	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-73,4	-56,0
Summa verksamhetens kostnader	-582,3	-545,1

Not 4 Avskrivningar

	Kommun	
	Delår 2024	Delår 2023
Avskrivningar imateriella tillgångar	-1,0	-1,1
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-6,2	-6,1
Avskrivningar maskiner och inventarier	-4,2	-4,3
Nedskrivningar	0,0	0,0
Summa avskrivningar	-11,4	-11,5

Not 5 Skatteintäkter

	Kommun	
	Delår 2024	Delår 2023
Preliminär kommunalskatt	350,3	338,8
Preliminär slutavräkning innevarande år	1,7	3,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	-1,6	1,4
Summa skatteintäkter	350,4	343,6

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning

	Kommun	
	Delår 2024	Delår 2023
Inkomstutjämning	79,8	80,0
Kostnadsutjämning	-1,5	-3,2
Regleringsbidrag	19,1	14,8
Kommunal fastighetsavgift	18,2	14,9
Bidrag för LSS-utjämning	5,5	6,4
Övriga bidrag i utjämningssystemet	0,0	0,0
Övriga generella bidrag från staten	1,8	0,0
Summa generella statsbidrag och utjämning	122,9	112,9

Not 7 Finansiella intäkter

	Kommun	
	Delår 2024	Delår 2023
Utdelningar från koncernföretag	6,0	9,0
Utdelningar på aktier och andelar	0,2	0,0
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0
Ränteintäkter	0,4	0,1
Borgensavgifter	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	6,6	9,1

Not 8 Finansiella kostnader

	Kommun	
	Delår 2024	Delår 2023
Räntekostnader	-1,1	-0,4
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-7,5	0,0
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	-0,3	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,1
Summa finansiella kostnader	-9,0	-0,5

Not 9 Immateriella tillgångar

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Ingående anskaffningsvärde	16,6	16,3
Inköp	0,0	0,2
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,1
Utgående anskaffningsvärde	16,6	16,6
Ingående ack. Avskrivningar	-12,6	-11,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-1,0	-1,6
Utgående ack. Avskrivningar	-13,6	-12,6
Ingående ack. Nedskrivningar	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Årets nedskrivning/återföringar	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	3,0	4,0
Därav finansiell leasing		
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år

Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Ingående anskaffningsvärde	282,6	275,7
Inköp	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	282,6	282,6
Ingående ack. Avskrivningar	-171,1	-162,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-6,2	-9,1
Utgående ack. Avskrivningar	-177,3	-171,1
Ingående ack. Nedskrivningar	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Årets nedskrivning/återföringar	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	105,3	111,5
Därav finansiell leasing		
Genomsnittlig nyttjandeperiod	21,3 år	21,3 år

Not 11 Maskiner och inventarier

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Ingående anskaffningsvärde	103,1	114,4
Inköp	1,0	0,7
Försäljningar	-0,3	-0,1
Utrangeringar	0,0	-10,0
Överföringar	0,0	-1,9
Utgående anskaffningsvärde	103,8	103,1
Ingående ack. Avskrivning	-72,1	-75,6
Försäljningar	0,1	0,1
Utrangeringar	0,0	10,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-4,2	-6,6
Utgående ack. Avskrivningar	-76,2	-72,1
Ingående ack. Nedskrivningar	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0
Utgående ack. Nedskrivningar	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	27,6	31,0
Därav finansiell leasing	4,2	4,9
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,8 år	5,8 år

Not 12 Övriga materiella anläggningstillgångar

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Ingående värde	25,5	16,0
Inköp	43,1	14,7
Överföringar	0,0	-5,2
Utgående redovisat värde	68,6	25,5
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	21,3 år	21,3 år

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm		
Hofors kommunhus AB, 100%	74,8	74,8
-varav aktieägartillskott	61,9	61,9
Adven AB, 40%	1,7	1,7
Hofors vatten AB,	5,0	5,0
-varav aktieägartillskott	0,0	0,0
Summa aktier i dotterbolag	81,5	81,5
 Andelar i intresseföretag och föreningar		
kommunalförbundet SAM	0,4	0,4
Kommuninvest	6,2	6,2
Norrskan AB	0,1	0,1
Gästrike vatten	0,5	0,5
Övrigt		
Summa andelar i intresseföretag och föreningar	7,2	7,2
 Långfristiga fordringar		
Övriga , Samkraft AB+ Gammelstilla	0,1	0,1
Summa långfristiga fordringar	0,1	0,1
 Summa finansiella tillgångar	88,8	88,8

Not 14 Fordringar

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Kundfordringar	1,6	5,8
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	20,0	16,8
Kommunalskattefordringar	8,3	21,2
Övriga kortfristiga fordringar	8,8	7,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25,3	21,1
Summa kortfristiga fordringar	64,0	72,0

Not 15 Kassa och bank

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Kassa	0,1	0,0
Bank och plusgiro	72,7	79,9
Summa kassa och bank	72,8	79,9

Not 16 Eget kapital

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Ingående eget kapital	153,5	165,5
- varav justering av eget kapital	0,0	0,0
Resultatsutjämningsreserv	0,0	0,0
Årets resultat	-39,3	-12,0
Summa eget kapital	114,2	153,5

Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	75,9	62,5
Nyintjänad pension	12,3	10,1
Årets utbetalningar	-2,1	-2,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7,5	6,0
Övrig post	-0,1	0,1
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	93,5	75,9

Not 18 Andra avsättningar

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Avsatt för återställande av deponi	0,5	0,5
Nya avsättningar	0,0	0,0
Summa andra avsättningar	0,5	0,5

Not 19 Långfristiga skulder

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	102,5	63,3
Långfristig leasingskuld	4,2	4,8
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	4,5	4,0

Övriga	0,1	0,1
Summa långfristiga skulder	111,3	72,2

Not 20 Kortfristiga skulder

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0,0	0,0
Leverantörsskulder	35,1	40,8
Moms och punktskatter	0,0	0,4
Personalens skatter, avgifter och avdrag	18,2	27,9
Retroaktiva löner och OB-ersättning	4,9	4,8
Semester och övertidsskuld	15,3	28,7
Kommunalskatteskulder	0,0	0,0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20,1	4,2
Övriga kortfristiga skulder	17,0	3,8
Summa kortfristiga skulder	110,6	110,6

Not 21 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998 inkl. löneskatt	132,7	130,8
Årets utbetalningar	-7,8	-10,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	11,9	11,9
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0
Övrig post	1,5	-0,6
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	138,3	131,6
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp blandskulder/avsättningar		
Visstidspension eller liknande	1,0	1,1
Utgående pensionsförpliktelser som inte har tagits upp blandskulderna eller avsättningarna	1,0	1,1
Övriga upplysningar avseende pensioner		
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	1,0	1,0
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	6,0	6,0

Not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Hoforshus AB	314,0	314,0
Hofors Elverk AB	5,0	5,0
Hofors Vatten AB	97,7	97,7
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	416,7	416,7

Not 23 Leasing

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Finansiella leasingavtal		
Maskiner och inventarier	9,7	9,5
Totala minimileaseavgifter	9,7	9,5
Nuvärde minimileaseavgifter	4,2	4,8
Därav förfall inom 1 år	1,8	2,0
Därav förfall inom 1–5 år	2,4	2,8
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0

Not 24 Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision

	Kommun	
	Delår 2024	Bokslut 2023
Kostnader för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	0,1	0,1
Förtroendevalda revisorer	0,0	0,0
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,1	0,1
Kostnad för övrig revision		
Sakkunnigt biträde	0,2	0,4
Förtroendevalda revisorer	0,1	0,1
Total kostnad för övrig revision	0,3	0,5
Total kostnad revision	0,4	0,6

5 Driftredovisning

Driftredovisning per nämnd

I mnkr	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
Styrelse/nämnd	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	avvikelse
Kommunfullmäktige	0,5	0,1	-3,4	-2,1	-2,9	-2,0	-2,7	-0,2
Kommunstyrelse	32,6	7,3	-115,1	-112,7	-82,5	-105,4	-79,7	-2,8
Barn- och utbildningsnämnd	23,8	20,4	-199,3	-171,1	-175,5	-150,7	-179,4	3,9
Socialnämnd	52,6	55,9	-279,5	-247,3	-226,9	-191,4	-192,3	-34,6
Finans	2,6	0,2	-30,8	-23,4	-28,2	-23,2	-17,3	-10,9
Justeras: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	-28,6		45,8	11,5	17,2	11,5		
Verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen	83,5	83,9	-582,3	-545,1	-498,8	-461,2	-471,4	-44,6

Driftredovisning per verksamhet

I mnkr	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
Verksamhet	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	avvikelse
Politisk verksamhet	0,5	0,2	-6,0	-4,7	-5,5	-4,5	-5,6	0
Infrastruktur, skydd m.m.	4,0	2,3	-33,6	-33,1	-29,6	-30,8	-30,7	1,1
Fritid och kultur	2,3	2,8	-21,0	-19,8	-18,7	-17,0	-17,6	-1,1
Pedagogisk verksamhet	23,7	20,1	-196,9	-166,7	-173,2	-146,6	-174,4	1,2
Vård och omsorg	41,1	46,4	-267,6	-235,3	-226,5	-188,9	-189,1	-37,4
Särskilt riktade insatser	11,0	9,7	-13,4	-15,1	-2,4	-5,4	-6,0	3,6
Affärsverksamhet	0,1	0,1	-0,5	-0,4	-0,4	-0,3	-0,3	0
Gemensamma verksamheter	29,4	2,3	-89,1	-81,5	-59,7	-79,2	-47,7	-12,0
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-28,6		45,8	11,5	17,2	11,5		
Verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen	83,5	83,9	-582,3	-545,1	-498,8	-461,2	-471,4	-44,6

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett negativt resultat per augusti, 2,8 mnkr lägre än budget. Bedömning för helår 2024 pekar på ett underskott om 4,2 mnkr. Att resultatet per sista augusti avviker åt det negativa hållet beror på höga personalkostnader inom flera verksamheter, ökade kostnader för energi samt lägre nivå på interndebitering av måltider.

Den största avvikelsen i utfallet är inom måltidsenheten, -2,9 mnkr, och en helårsprognos på -3 mnkr görs. Den främsta orsaken är höga personalkostnaderna som fortsätter ligga högt trots att verksamheten har

gjort neddragningarna. Sjukfrånvaro är relativt hög och vikariekostnaderna är höga som följd av av det.

Prognosen för helåret gällande teknisk försörjning pekar på ett underskott om 2,5 mnkr vilket till största del består av kostnader för el och snöröjning/halkbekämpning.

Den ekonomiska analysen av verksamheten visar att Kultur och fritid inte kommer att hålla sig inom givna ramar och prognosen för verksamhetsåret 2024 är att enheten kommer att gå med ett underskott på 1,1 mnkr. Underskottet hittar vi framförallt i vatten/avlopp- och värmekostnader samt att hög inflation slår hårt genom ökad prisstegring för allt som köps in i verksamheten. Personalkostnader har inte minskat i den takt verksamheterna planerat då behovet av utförda servicearbeten varit högt under sommarhalvåret samt att personal har blivit inlasad. Underskottet kan också härledas till ökade hyror som flyttas från kommunövergripande verksamhet till kultur-/fritidsenhet. En positiv ljusstrimma finns dock där försäljning fortsätter att öka i verksamheten och det kommer fler bokningar vilket är bättre än budgeterat.

Utfallet för delår för centrala ansvar är 1,4 mnkr bättre än budgeterat. Prognosen för centrala ansvar för helåret tros vara ett överskott på 2 mnkr. Den positiva prognosen beror dels på omorganisation som har lett till tre vakanta tjänster samt tjänsten arkivarie som ännu inte blivit tillsatt.

IT-funktionens resultat per april är 0,2 mnkr bättre än budget. Prognosen för helåret är +500 tkr. Högre licenskostnader bidrar negativt medan vakanta tjänster/sjukskrivning påverkar positivt i högre utsträckning än de ökade kostnaderna.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning har i sin prognos en budget i balans. Dock är det prognostiserade resultatet -300 tkr beroende på slutavräkningen för år 2023 som blev bokförd i januari i år. Utfallet för bostadsanpassningar prognostiseras också till -300 tkr av liknande anledning, en faktura avseende 2023 bokfördes i början av 2024.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar för perioden en budgetavvikelse om 3,9 mnkr, prognostiserad budgetavvikelse för helåret uppgår till -9,1 mnkr.

En stor bidragande faktor till periodens positiva avvikelse är upplupna semesterlöner. Då budgetens periodisering inte tar hänsyn till den cykliska effekten av semesterlönerna så visar utfallet låga personalkostnader vid denna tid på året.

Helårsprognosen visar på ett underskott inom flertalet verksamheter inom BUN, det är främst förskolan och grundskolan som avviker från budget av ett flertal olika orsaker, en av de stora orsakerna till avvikelsen är högre personalkostnader avseende personal som arbetar med särskilt stöd. Förskolan och grundskolan bär också de största delarna vad det gäller städ och måltidskostnader, dessa är två poster som beräknas avvika från budgeten inom samtliga av BUNs verksamheter.

En annan bidragande faktor till nämndens prognostiserade underskott är lönerevisionen som i år resulterade i löneuppräknings som uppgick till 1,3 procentenheter högre än budgeterat.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar för perioden ett underskott på 35,6 mnkr, prognostiserad budgetavvikelse för helåret uppgår till - 35,9 mnkr.

I den prognostiserade prognosen ingår kostnaden för marksanering på 13,2 mnkr som uppkommit i samband med upprättandet av det nya äldreboendet. I övrigt är den största anledningen till den negativa prognosen kostnader för externa placeringar, inhyrda konsulter och personalkostnader. Anledningen till höga personalkostnader beror dels på en hög vårdtyngd som kräver en högre bemanning, överanställningar samt för att täcka upp frånvaro av ordinarie personal.

En ökning av mer komplexa ärenden och större vårdtyngd medför ett annat behov av personal än tidigare, heltid som norm påverkar samtliga verksamheter och det finns svårigheter med att nyttja resurserna effektivt. Om det inkommer nya ärenden och ett behov av att placera fler externt befaras prognosen att

ökas till 40 mnkr. Om man inte behöver ta in tillfällig inhyrd personal samt om de förväntade intäkterna ökar kan prognosen ändras till ett underskott på 30 mnkr.

Gemensamt

Finansförvaltningens prognos för helåret är under budget. På finansförvaltningen hanteras framförallt kommunens pensionskostnader, de förväntas bli något lägre än budgeterat samtidigt som netto avseende PO-påslag till övriga nämnder förväntas bli något lägre för finansförvaltningen än budgeterat. Sammantaget är prognosen cirka 1,5 mnkr bättre än budget, inklusive finansiella poster för pensioner.

Intäkter från skatter och generella statsbidrag förväntas bli något högre än budgeterat. Skatteintäkterna, exklusive avräkningar förväntas bli cirka 1,5 mnkr lägre än budgeterat. Samtidigt förväntas högre intäkter avseende de generella bidragen om cirka 9 mnkr, vilket ger ett förväntat positivt utfall för 2024 som är knappt 8 mnkr högre än budget för kommunens skatter och generella statsbidrag.

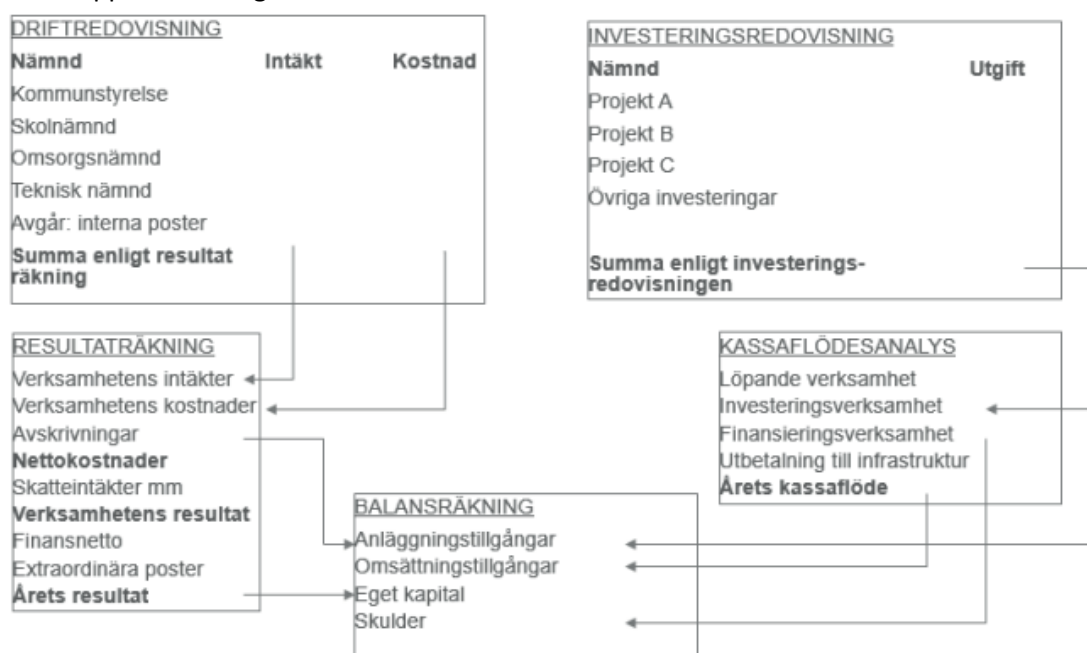
Prognosen avseende finansnetto innefattar utdelning från koncernbolag enligt budget. Prognosen är osäker avseende förväntad utdelning 2024, inte minst på grund av bolagens ekonomiska prognos för året.

Driftredovisningens uppbyggnad och väsentliga principer

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Ekonomisk plan och budget för nästkommande år samt de två efterföljande planeringsåren beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar per ansvarsområde och verksamhet som sedan beslutas i september månad. Omdisponering av resurserna under året får ske genom nämndbeslut, så länge omdisponeringen inte påverkar kommunfullmäktiges nettoanslag.

I jämförelse med resultaträkningen som endast innehåller externa poster, innehåller driftredovisningen kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen. Poster som finns i resultaträkningen men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, finansiella intäkter och kostnader, extraordinära poster samt generella statsbidrag och utjämning med undantag för skolmiljarden samt prestationsbaserat statsbidrag som syftar till att öka sjuksköterskebemanningen.

Bilden nedan beskriver hur driftredovisningen och investeringsredovisningen hänger samman med delårsrapportens övriga delar.

6 Investeringsredovisning

Kommunens totala budget för investeringar under 2024 är på 35,8 mnkr. Av den totala budgeten avser 13,6 mnkr investeringar från 2023 som överförts till 2024-årsbudget.

Kommunens pågående investeringar uppgår per sista augusti till 68,6 mnkr. De två största pågående projekten är nytt äldreboende Västerled och Genomfart E16. Äldreboendet beräknas bli klart under 2026. E16 har slutbesiktigats under hösten och bör bli färdigställt och aktiverat till årsskiftet. Flertalet andra investeringar genomförs under sommarmånaderna och hösten. Det är inte troligt att alla investeringsmedel kommer att förbrukas under året.

Årets investeringsutgifter, inkl finansiell leasing, uppgår till 44,1 mnkr vilket är 26,6 mnkr lägre än budgeterat. 1 mnkr av årets investeringsutgifter består av färdigställda projekt och 43,1 mnkr pågående projekt. De största avvikelserna gällande pågående investeringar förklaras av att Böle industriområde försenats samt E16-projektet inte blivit färdigställt än, och att byggnation av äldreboendet är påbörjat men investeringsmedlen för det inte blev beslutade för i år.

Fritidsenheten har anpassat sina investeringar utifrån akuta behov och förändrade prioriteringar, särskilt inom områden som Hoforshallens tak, ishallen och ridhus. Flera projekt följer den ursprungliga planen och förväntas vara klara innan årsskiftet, medan vissa medel behöver omfördelas till nästa år.

Hofors kommun har ett stort reinvesteringsbehov. Detta gäller både fastigheter vi äger och hyr men också anläggningar så som broar, vägar och belysningsanläggningar.

Under 2024 har kommunen fortsatt arbetet mot att redovisa leasing enligt RKR:s rekommendation R5. Alla inköp av fordon under året har redovisats enligt rekommendationen och ingår i färdigställda projekt om 0,5 mnkr.

Investeringsredovisning	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	33,4	0,2	33,2	33,4	0,2	33,2
Socialnämnden	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5
Barn- och utbildningsnämnden	1,9	0,3	1,6	1,9	0,3	1,6
Leasingbilar	0,0	0,5	-0,5	0,0	0,5	-0,5
Summa Färdigställda projekt	35,8	1,0	34,8	35,8	1,0	34,8
-varav finansiell leasing	0,0	0,5	-0,5	0,0	0,5	-0,5

Investeringsredovisning	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	68,9	13,5	55,4	33,4	4,0	29,4
-varav Genomfart E16	15,3	11,3	3,9	1,1	2,8	-1,2
-varav Böle industriområde	8,3	0,7	7,6	6,9	0,0	0,0
-varav Broar	1,5	0,1	1,4	1,5	0,0	1,5
-varav IT infrastruktur	14	0,0	14,0	3,5	0,0	3,5
-varav IT-samgående	16	0,0	16,0	4,0	0,0	4,0
-varav Centralgatan	1,8	0,0	1,8	1,8	0,0	1,8
Socialnämnden	0,5	55,0	-54,5	0,5	39,0	-38,5
-varav Äldreboende Västerled	0,0*	55,0	-55,0	0,0*	39,0	-39,0
Barn- och utbildningsnämnden	1,9	0,1	1,8	1	0,1	0,9
Summa Pågående projekt	71,3	68,6	2,7	34,9	43,1	-8,2

* Planerad totalutgift för Äldreboende Västerled enligt finansieringsplanen är 400 mnkr, ej med i budgetdokument.

Investeringsredovisningens uppbyggnad och väsentliga principer

Kommunfullmäktige fattar varje år beslut om en investeringsbudget för det kommande året och en plan för de två närmast påföljande åren. Efter årsbokslut ska nämnd lämna förslag till kommunstyrelsen om överföring av investeringsmedel för projekt som inte avslutats. Därefter fattar kommunfullmäktige beslut om att revidera investeringsbudgeten för innevarande år.

Med investering avses all anskaffning av fastigheter, maskiner, inventarier, utrustning etc. för varaktigt bruk eller innehav till ett värde överstigande ett halvt prisbasbelopp exklusive moms och med en ekonomisk livslängd på minst tre år, inklusive om- och tillbyggnad. Investering kan även ske i tillgångar utan fysisk form, exempelvis programvaror och licenser.

7 Ordlista

Avskrivning – Planmässig värdeminskning av anläggningstillgång p.g.a. ålder och utnyttjande

Avsättning – En ekonomisk förpliktelse där storleken eller förfallotiden inte är helt bestämd

Balansomslutning – Summa av det bokförda värdet av tillgångarna i kommunens balansräkning

Balansräkning – En sammanställning som visar tillgångar, eget kapital och skulder vid årets slut

Balanserat resultat – Resultat justerat för taxefinansierad verksamhet och extraordinära poster

Borgensåtagande – Borgensförbindelser som kommunen har tecknat för t.ex. kommunala bolag

Driftredovisning – Redovisar kostnader och intäkter under året per nämnd

Eget kapital – Kommunens förmögenhet, ingående eget kapital samt årets resultat

Finansnetto – Skillnaden mellan räntekostnader och ränteintäkter

Internränta – Kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjas inom en viss verksamhet

Immateriella tillgångar - Med immateriell tillgång avses en tillgång utan fysik form, exempelvis nyttjanderätt, programvaror, licenser

Investeringsbudget – Redovisar planerade investeringsutgifter per objekt och nämnd

Kapitaltjänst – Samlad benämning för internränta och avskrivningar

Kassaflödesanalys – Visar hur kommunen finansierat sin verksamhet. Skillnaden mellan tillförda och använda medel beskriver hur kommunens likvida medel förändras

Kortfristiga skulder respektive fordringar: *Skulder eller fordringar som förfaller under det närmaste året*

Långfristiga skulder respektive fordringar: *Skulder eller fordringar, som förfaller efter mer än ett år*

Materiell anläggningstillgång – Fasta och lösa tillgångar för stadigvarande bruk som fastigheter, anläggningar, maskiner och inventarier

Likviditet – Betalningsberedskap på kort sikt

Nettokostnader – Driftskostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skatteintäkter och statsbidrag

Nettokostnadsandel – Summa verksamhetens nettokostnader i % av skatteintäkter och generella bidrag

Omsättningstillgångar – Tillgodohavande i form av tillgodohavande i kassa, bank och kortfristiga placeringar

Pensionsskuld – Avsättning för pensioner som skall motsvara nuvärdet av framtida pensionsutbetalningar till den del pensionerna är intjänade

Periodisering – Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör

Resultaträkning – Översiktlig sammanställning av årets intäkter och kostnader och hur det påverkar eget kapital

Rörelsekapital – Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder

Skatteunderlag – Är totalsumman av kommunmedborgarnas beskattningsbara inkomst dividerat med 100

Soliditet – Andel eget kapital av de totala tillgångarna, d.v.s. graden av egna finansierade tillgångar